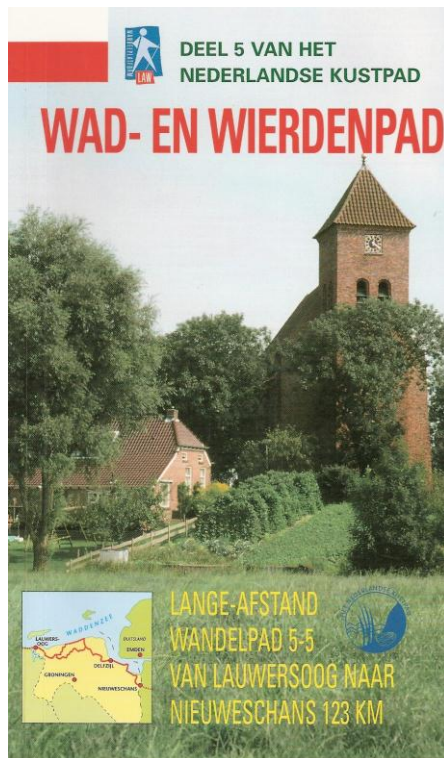
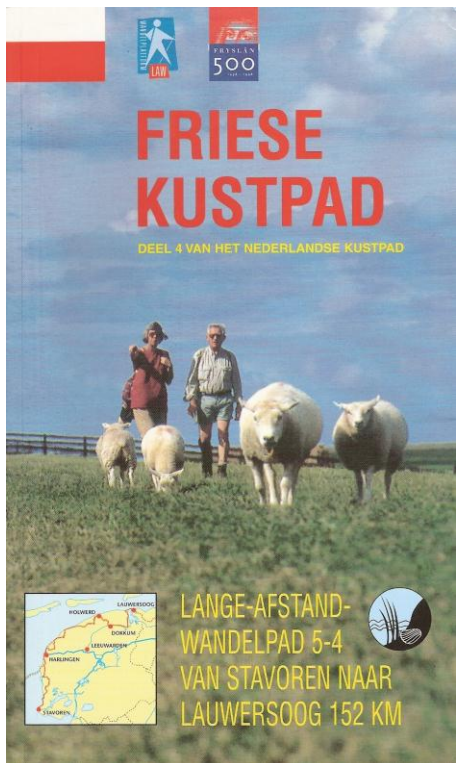
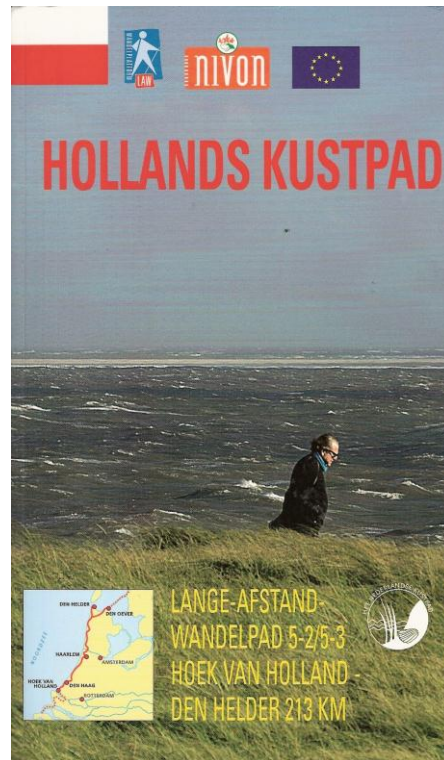
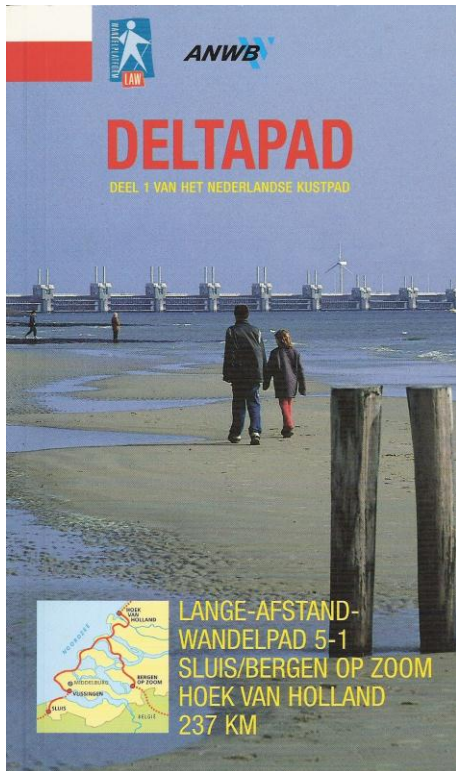

Noordzee Kustpad 2007 - 2009

Noordzee Kustpad

Het Noordzee Kustpad zijn LAW paden. De route vangt aan in Sluis op Zeeuws Vlaanderen en eindigt in Nieuweschans in Oost-Groningen. Wij zullen eindigen in Pieterburen.

De totale afstand bedraagt ca. 600 kilometer.

De totale route bestaat uit verschillende LAW paden:

LAW 5-1:	het Deltapad.	180 km
LAW 5-2:	het Visserpad	102 km
LAW 5-3:	het Duin en Polderpad	135 km
LAW 5-4:	het Friese Kustpad	150 km (inkl. Afsluitdijk)
LAW 5-5:	het Wad- en Wierdenpad	29 km

Totaal 596 km

Het pad volgt over het algemeen de Nederlandse kust. Er wordt afgeweken bij een aantal steden en dorpen, zoals Scheveningen, den Haag, Haarlem, etc. Ook gaan we via de afsluitdijk naar Friesland.

We lopen over het strand, door de duinen, door bossen en door polders. In de provincies Noord en Zuid Holland is veel meer natuur dan we dachten. Wij denken aan de steden en in het Westland de tuinkassen. Maar dit is een klein deel van wat er te zien is. De duingebieden zijn prachtig. Er heerst, buiten het vakantie seizoen, een serene rust. Friesland en Groningen zijn door de grote polders met akkers en weilanden minder opwindend. Bovendien zijn we er geweest in het late najaar en winter.

Jan Brok en ik zijn begonnen op 26 maart 2007 in Sluis en zijn aangekomen in Pieterburen op 13 maart 2009.

Per jaar hebben we 2 maal ca. 5 dagen gewandeld. Meestal vertrokken we op maandagmorgen met de trein en gingen op vrijdagmiddag weer naar huis.

Deze wandelingen zijn ook goede trainingen voor andere tochten, zoals 4daagse van Nijmegen, de Mesa in de Belgische Ardennen, de Heuvellandvierdaagse in Zuid Limburg en de buitenlandse tochten. Het gaat ons niet zozeer alleen om te trainen, maar we vinden het wandelen ook leuk.

=====

Het Noordzee Kustpad

Het Noordzee Kustpad loopt van Sluis in Zeewo Vlanderen naar Pieterburen in Groningen.

Deltapad 2007 LAW 5-1

Lange Afstandwandeling van Sluis naar Hoek van Holland.

Voorwoord.

Nadat ik in mei 2006 de Camino de Santiago heb gedaan, hebben Jan Brok en ik in juli het Grenspad afgerond.

Eerder hebben we het Pieterpad gedaan en hebben nu het plan opgevat vanaf Sluis naar het noorden te lopen en dan weer in Pieterburen te eindigen. Dan hebben we Nederland rondgelopen. Een rondje Nederland is ca. 1475 kilometer. De Ruta de la Hollanda.

Er zullen enkele jaren passeren, voordat we het rondje gereed hebben, want ik wil ook nog andere tochten wandelen in Frankrijk en Spanje, maar ook de 4daagse van Nijmegen, etc., etc.... Plannen in overvloed. Belangrijk is de goede gezondheid te behouden.

Deze week is voor mij ook een training met de rugzak. 1 Mei start ik met de wandeltocht van Le Puy naar Saint Jean Pied de Port (Via Podiensis).

De route Deltapad.

De route bestaat uit LAW-paden. Nu gaan we de LAW 5-1 doen. Deze LAW loopt van Sluis naar Hoek van Holland.

Maandag 26 maart 2007. Sluis – Vlissingen: 31 km.

Vandaag starten we (Jan Brok en Ik) met het Deltapad.

Om 7.30 uur stap ik in Etten-Leur op de trein naar Sluis in Zeeuws Vlaanderen.

Jan zit al in de trein.

Het weer is prima. Het wordt goed wandelweer.

In Roosendaal moeten we overstappen op de trein naar Vlissingen. Het is maandagmorgen en het is druk in de trein.

Om ca. 8.45 uur arriveren we in Vlissingen.

De pont naar Zeeuws Vlaanderen is vlak bij het station.

We hebben pech. De pont is defect en kan niet direct gerepareerd worden. Ook de pont in Breskens vaart niet.

Er zijn mensen, die hier al 2 uur staan te wachten. Iemand van de rederij komt vertellen, dat er een bus onderweg is. De bus zal binnen een kwartier arriveren. We krijgen koffie.

Om ca. 9.15 uur arriveert de bus. Deze bus brengt ons via de Oosterscheldetunnel naar Breskens. Om 10.15 uur arriveren we in Breskens.

Hier moeten we weer 15 minuten wachten op de aansluiting naar Sluis.

Tijdens de rit naar Sluis krijgt de bus ook al problemen met de versnellingsbak. Diverse keren komt de bus tot stilstand. Wat een miserie.

In Oostburg moeten alle passagiers uit de bus. Na 10 minuten komt de andere bus. De rest van de reis naar Sluis verloopt voorspoedig.

Om 11.15 uur arriveert de bus in de St. Annastraat in Sluis.

We drinken weer koffie in hetzelfde restaurant aan het Walplein, waar we ca. 1,5 jaar geleden koffie hebben gedronken bij aanvang van het Grenslandpad.

Om 11.30 uur vertrekken we. Door de vertragingen zijn we meer dan 1,5 uur verlaat.

Ik maak eerst nog een foto van Dalen, zoals bij de vorige start. Van Dalen is in 1872 overleden aan pokken en ligt begraven in Sluis. Hij is de schrijver van schoolboeken en het Nederlandse woordenboek. In de volksmond de "Dikke van Dalen" genoemd.

We verlaten Sluis via de Stadswallen. Deze wallen hebben een lengte van een paar kilometer.

We passeren de goed gerestaureerde vestingwerken van Sluis.

Het is een driekwart rondje rond Sluis.

In de Middeleeuwen was Sluis een middelpunt van handelswegen.

Sluis was vroeger een vestingstad. In de 2^e wereldoorlog is het ook geheel gebombardeerd.

Hier staat weer een grenspaal. Het is nummer 164. Hij lijkt wel een beetje verdwald.
Volgens het boekje loopt de Nederlands-Belgische grens hier enkele kilometers vandaan.
We lopen langs het plaatsje Terhoftede en lopen richting Retranche. Van deze plaatsnamen heb ik nooit eerder gehoord.
Na de Wallenroute lopen we door het natuurgebied Het Zwin van het Zeeuws Landschap. Het is ca. 200 ha. Schor.
Nu gaan we richting Cadzand-Bad. We komen langs meerdere campings en bungalowparken.

In Cadzand-Bad drinken we koffie in restaurant de Schelde. In de zomer kan het hier erg druk zijn met vakantiegangers.

Het is nu rustig. De vakantiegangers, die je nu ziet, zijn meest 55+ers en Duitsers.

Ook zie je wel jonge stellen met heel kleine kinderen.

We lopen over een duinpad van ca. 2 kilometer lengte. Links is de Noordzee.

Het is heel mooi weer. Het is zelfs warm.

We gaan nu richting Nieuwvliet-Bad en komen langs een nieuw natuurgebied, dat Zwarte Polder heet. Het is ontstaan door dichtslibben en afdammen.

We lopen over een lange vlonderbrug door de Zwarte Polder. Daarna lopen we door een natuurgebied, waar aan beide zijden van het pad metershoge bramenstruiken staan. Het pad is wat klimmend, dan weer dalend.

Na Nieuwvliet-Bad gaan we richting Nieuwesluis. Het is weer een duinpad van ca. 4 kilometer. Ik heb hier een mooi uitzicht over de zee en het binnenland. Het binnenland bestaat in hoofdzaak uit weiland en overal campings.

Halverwege dit pad hebben we een mooi uitzicht over de skyline van Vlissingen.

We zien nog steeds geen pont varen. Dit doet het ergste vermoeden.

We naderen Breskens en lopen langs een oud haventje met een monument. Het is een monument van de Deltawerken (1960 – 1990).

We zijn erg benieuwd of de veerpont al is gerepareerd. Vanmorgen waren de mensen van de rederij helemaal niet in paniek, dat de ponten niet konden varen.

We arriveren bij de terminal van de veerboten.

Sinds de Oosterscheldetunnel gereed is, kunnen alleen fietsers en voetgangers met de pont overvaren.

Wat we vreesden wordt nu waarheid.

Het is nu 17.15 uur. Geen pont en we moeten wachten tot 18.00 uur op de bus.

Om 19.00 uur zijn we in Vlissingen op Walcheren.

Het begint al donker te worden.

Ik bel naar de B&B, dat we later zijn door de vertragingen. Ze hadden dat wel verwacht, want ze zijn op de hoogte van de pontproblemen.

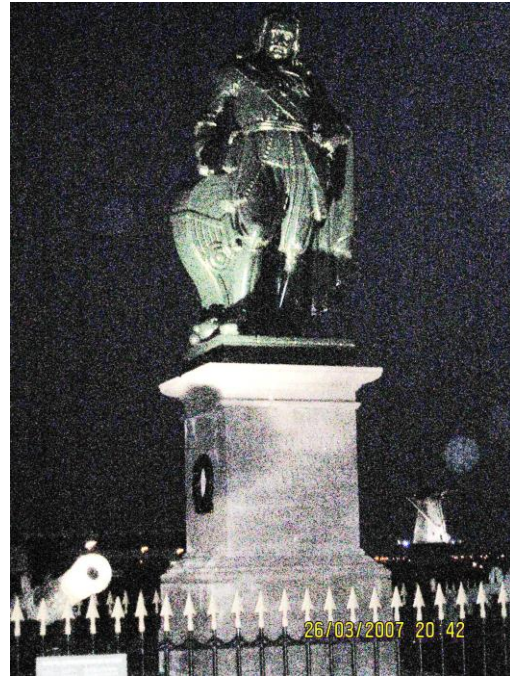
We besluiten eerst maar te eten in de stationsrestaurant. Het is niet druk. De bediening is ook erg traag. Het is maar goed, dat het niet druk is.

Ik neem vis.

Om 20.15 uur gaan we verder. Het is nog ca. 5 kilometer lopen door Vlissingen.

Het is al donker. We lopen over de boulevard en het laatste gedeelte richting centrum.

Ik maak een paar foto's van de Ruiters in het donker. Ik weet niet of ik er later nog iets van kan maken.

Om 21.15 uur arriveren we bij de familie de Vries.
3 Uur vertraging door de pont en de bus.
We worden hartelijk ontvangen. We krijgen een pilsje aangeboden.
De gastvrouw en man zijn fervente fietsers. Hierdoor hebben ze kennis gemaakt met het fenomeen "Vrienden van de fiets".
We gaan douchen, wat schrijven en om 22.15 uur gaan we naar bed.

Overnachtingadres bij fam. De Vries

=====

Dinsdag 27 maart 2007. Vlissingen – Oostkapelle: 25 km.

Om 7.30 uur staan we op. We krijgen een prima ontbijt.

Mevrouw de Vries is goed wakker, want ze praat al erg druk.

Ze vertelt over haar wereldreizen. Veel meegebrachte attributen hangen aan de wanden van gang en kamer. Ook in de slaapkamer hangt het vol. Het was me wel opgevallen, maar ik had niet bedacht, dat het allemaal meegebrachte spullen waren.

Om 8.30 uur vertrekken we.

We nemen de kortste weg naar de Burgemeester van Woelderenaan. Daarna kunnen we de route volgen.

We komen via steile trappen en zandhellingen meteen weer op de kruin van de duinen.

We lopen richting Zoutelande.

We lopen langs Dishoek. Dit dorp is een vakantieoord. Overal bungalowparken en campings. Het is weer mooi weer. De zon schijnt volop. We hebben weer een mooi uitzicht over de zee. Boven de zee is het een beetje nevelig.

Overal is te zien, dat het nog vroeg in het voorjaar is. De bomen en struiken staan nog maar aan het begin van uitbotten.

Bij Valkenisse gaan we op een tuinbank zitten en eten ons brood. Het nabijgelegen restaurant is niet open.

De route is hier nagenoeg niet gemarkeerd. Het is heel goed uitkijken en steeds het routeboekje bij de hand houden.

In Zoutelande drinken we koffie in Grand Café de Fiets.

We zijn van de route afgeweken, maar bij de kerk en hotel "de Distel" zijn we weer op de route. Daarna gaan we linksaf en gaan weer omhoog naar een duinpad. Het pad bestaat uit puin en zand.

We raken weer van de route af door de slechte markering.

Bij de Westkapelse Kreek komen we weer op de route. Het is volgens mij een binnenwater, dat niet in verbinding staat met het buitenwater.

We lopen door Westkapelle. Bij de kerk gaan we op een bank zitten om te eten.

Het is een kerk met een vuurtoren in plaats van een toren.

De huizen hier hebben boeiboorden met speelse afwerking. Het lijkt wel gemaakt met een figuurzaag. Er zit veel houtwerk aan de gevels. Ik heb dit in de vorige plaatsen niet eerder gezien. Het lijkt me iets speciaals voor Westkapelle.

Als we Westkapelle verlaten, lopen we over polderwegen. Het gebied bestaat in hoofdzaak uit weilanden en soms een nog geploegde akker. Er staan weinig boerderijen.

Het is hier erg stil. Geen vogelgeluid, ook geen auto's, alleen het geluid van de wind.

Na de polder gaan we weer over duinpaden richting Domburg.

We lopen een duinpad af om koffie te drinken in het paviljoen "Noordduine".

Er zitten al redelijk wat mensen. Veel vrouwen, maar ook mannen, zijn regelmatig flink in de weer met zonnebrand.

Op de duinpaden komen we toch redelijk veel mensen tegen. Volgens mij moet het in de zomer hier erg druk zijn.

Vóór Domburg gaan we middels een steile trap naar het uitzichtpunt "de Halle Hoogte". Hier hebben we een goed uitzicht over Domburg, campings, bungalowparken. De duinen en de zee.

We komen niet in Domburg en lopen langs het landgoed "Hoogduin". We lopen ca. 1 kilometer over dit landgoed. Het bestaat uit bos en grasvelden.

Na het verlaten van dit landgoed komen we bij het kasteel "Westhoven". Het is in gebruik als jeugdherberg van Stay Okay. We drinken hier op het terras koffie.

Het kasteel is aan de buitenzijde erg mooi. De restauratie was gereed in 2005 en officieel geopend door staatssecretaris Medy van de Laan.

Na ca. 1 kilometer verlaten we de route, omdat we de overnachting hebben gereserveerd in Oostkapelle, dat de route niet aandoet.

We hebben de overnachting gereserveerd bij mevrouw Dekkers. We arriveren er om ca. 15.45 uur.

We worden door een vriendelijke weduwe van ca. 75 jaar ontvangen.

De kamers en badkamer zijn behoorlijk gedateerd. Alle sanitair en kleuren zijn groen uit de zestiger jaren.

We gaan eten in een Chinees restaurant. Het wordt een Indische rijsttafel, die erg goed smaakt.

Na het eten ga ik mijn dagboek schrijven. Terwijl ik schrijf, gaat Jan uitzoeken hoe we morgen het beste weer op de route kunnen komen.

Als hij terug komt, vertelt hij, dat hij een lekker ijsje heeft gegeten.

Om ca. 22.00 uur gaan we naar bed.

Morgen wordt het een pittige dag.

=====

Woensdag 28 maart 2007. Oostkapelle – Renesse: 39 km.

Om 7.45 uur vertrekken we. Het is goed weer.

Het is ca. 2 kilometer lopen om weer op de route te komen.

Buiten Oostkapelle lopen we eerst door een bosgebied. Daarna komen we op het strand.

We moeten eerst even door het losse zand en lopen langs de waterlijn. Daar is de bodem vaster en loopt het gemakkelijker. Dit duurt enkele kilometers.

We lopen richting Breezand. We laten Breezand rechts liggen en gaan richting de Veerse dam.

De dam bestaat uit een 4 baansweg, een fietspad en een dienstweg voor Rijkswaterstaat.

De dam is 3 kilometer lang. Aan het eind van de dam staat een monument uit 1961.

Na de dam gaan we over een verhard fietspad verder.

Daarna lopen we richting de pijlerdam van de Oosterscheldekering.

In de jaren 80 ben ik hier regelmatig geweest. Voor excursies en met gasten voor een rondleiding. Sindsdien ben ik hier niet meer geweest. Ik vind het wel leuk om hier nog eens te komen.

Destijds werden de reusachtige pijlers gebouwd op het werkeiland Neeltje Jans. Nu zie je er maar een klein gedeelte van. Het grootste gedeelte staat onder de waterspiegel.

Ook de enorme schuiven kun je nu goed zien. Je kunt wel zien, dat de constructie al ca. 20 jaar oud is. Het beton lijkt wel gestraald door de wind, de zoute lucht en het zoute water. Ook het staal is plaatselijk geroest door de zoute atmosfeer. Er wordt flink onderhoud gepleegd.

We lopen nu van Walcheren naar Schouwen Duivenland.

Aan het eind van de dam drinken we koffie bij een strandtent.

We lopen onder langs de weg, gaan een viaduct over en komen op het werkeiland Neeltje Jans.

We passeren een paar containers met een afdak, waar door een paar mensen touwen worden gemaakt voor de scheepvaart. Ik vraag of ik een foto mag maken. Dat mag, maar de blanken gaan weg en willen niet op de foto. De 4 donkere mensen blijven doorgaan met hun werk en ik maak een foto.

Als ik klaar ben, komen de blanken terug. Zij hebben waarschijnlijk hun redenen om niet op de foto te willen.

We lopen door langs een pijler, die destijds is gemaakt voor het geval er met een pijler iets mis zou gaan. Dan was er een reserve. Nu staat de pijler ter bezichtiging.

Daarna komen we langs de expositieruimte van de Deltawerken. Deze is nu gesloten.

We lopen over de pijlerdam in de Geul van Roggenplaat.

Aan het eind van deze dam staat een monument.

Na het verlaten van de dam gaan we door een natuurgebied. Het pad is geasfalteerd.

We komen langs restaurant Duinzicht. Daarna gaan we weer het bos in. Het zandpad is stijgen en dalen. Het is wel wat vermoeiend.

Het is een mooi naaldbomenbos.

Het is intussen warm geworden. Ik transpireer behoorlijk. Het is ook hard werken.

We lopen verkeerd. Er is een nieuw betonpad aangelegd. Dat heeft ons op een dwaalspoor gebracht.

We vragen het onderweg en komen uiteindelijk weer op de route.

Even verder is er weer een probleem. Het routeboek geeft aan een witte route te volgen naar links en op een hek staat de route naar rechts aangegeven. We besluiten het boek te volgen.

We komen in het natuurgebied de Zeepe. Er is geen duidelijk pad. De bodem is gras en er staan wat struikjes.

We zien geen aanwijzingen. We zien in de verte een kerktoren en besluiten daarheen te lopen.

Het blijkt Burgh te zijn. Het gebied waar we doorheen lopen heet "Slot van Haamstede".

Een man vertelt ons, dat we een schelpenpad moeten volgen. Dan zouden we weer op de route moeten komen.

We lopen langs Haamstede. Voorbij Haamstede komen we weer op de route.

De route loopt tussen meerdere campings. Er wordt druk gewerkt om alles in gereedheid te brengen voor het kampeerseizoen.

Bij het restaurant "Het Hapje" drinken we wat.

We gaan weer richting het strand over een asfaltpad, dat soms flink steil en dalend is.

Bij het strand moeten we weer door het losse zand. Het zand is hier compact en het loopt niet zwaar.

Het is wel 2 kilometer en het strand is ca. 300 meter breed.

Het weer is heel goed, warm zelfs.

Bij paal 6-489 zouden we het strand moeten verlaten. De paal met dit nummer is niet te zien. We verlaten het strand, want zo kunnen we wel doorlopen tot den Helder. We vervolgen de route achter de duinen over een schelpenpad.

We zien hier geen markeringen en besluiten naar Renesse te lopen.

Plots zien we weer markeringen en vrij snel zien we de Duinweg, waar we vannacht zullen overnachten.

We moeten bij de familie Kroon zijn op nummer 26.

We arriveren er om 17.45 uur.

Vandaag hebben we veel problemen gehad. Grote delen geen markeringen, verschillen tussen het routeboek en de markeringen. Eigenlijk schandelijk.

We worden ontvangen door de familie Kroon. We hebben een kamer, dat in de zomer verhuurd wordt. Ik merk, dat het voor hen echt commercie is. Het is wat afstandelijker.

We gaan eten in restaurant "Zeelust". Het is ca. 1 kilometer vanaf ons overnachtingadres. Het weer is zo goed, dat we buiten kunnen eten.

Om 19.45 uur zijn we terug in de B&B.

Ik ga mijn dagboek schrijven. Jan gaat weer de route verkennen voor morgen. Als hij terugkomt vertelt hij, dat hij weer een ijsje heeft gegeten.

Na het dagboek kijken we nog even naar de voetbalwedstrijd Nederland-Bulgarije.

Om ca. 22.00 uur gaan we naar bed.

=====

Donderdag 29 maart 2007. Renesse – Rockanje: 39 km.

Om 6.45 uur staan we op. We willen vroeg weg, want gisteren was het, door alle tegenslag onderweg, laat geworden.

We kunnen op tijd weg.

Om 7.40 uur vertrekken we en lopen richting restaurant "Zeelucht", waar we gisteravond gegeten hebben.

Na het passeren van het restaurant gaan we links af een betontrap af.

Het is nu eb. Dus we kunnen langs het water lopen op de harde bodem.

We lopen een paar kilometer op het strand en komen uit bij de Brouwersdam. We lopen over de dienstweg. Aan de andere kant van de dijk loopt een vierbaansweg.

De Brouwersdam is ca. 6,5 km lang en ca. 30 m breed.

Ongeveer in het midden van de dam ligt een eiland, waar het vakantiedorp "Port Zeelande" is aangelegd.

Het dorp bestaat uit hotels, appartementen en veel vakantiebungalows.

De dam sluit de Grevelingen en het Grevelingermeer af van de zee.

Bij Port Zeelande gaan we over een fietsbrug naar de andere kant van de weg en vervolgen de route.

De Brouwersdam is in de zestiger jaren aangelegd.

Het is vandaag mistig en een beetje fris.

We zien praktisch geen auto's op de kaarsrechte weg.

Aan het eind van de dam komen we op Goeree Overflakkee.

We maken hier een omweg door een erg mooi natuurgebied.

We lopen nog even parallel aan de autoweg en gaan dan over grasdijken richting Ouddorp. De dijken liggen aan de Grevelingen. De totale grasdijk is ca. 4 kilometer lang. Het is hier behoorlijk koud. Het is behoudens de dijk, waar wij op lopen, behoorlijk vlak.

Er is veel wind en het stinkt ook. Wat ik ruik, weet ik niet.

Jan B. is optimistisch gestart in korte broek, maar nu bedenkt hij zich snel en trekt een lange broek aan.

We passeren een bunker uit de 2^e wereldoorlog. Er steekt maar een stukje boven het maaiveld uit.

Na 3 kilometer gaat het graspad over in een schelpenpad.

Als we de dijk verlaten gaan we richting Ouddorp. We lopen om Ouddorp heen en komen niet in het centrum.

Het is een leuk plaatsje met mooie huisjes.

Ouddorp is qua oppervlakte een grote gemeente met veel kleine plaatsen er omheen. Hierdoor is

een groot gebied bebouwd met huizen langs de wegen en straten, waar we langs lopen.

De temperatuur is een paar graden gestegen en het waait hier aanmerkelijk minder.

We lopen over een dijk in de polder. In de polder is het overwegend grasland. De grond bestaat uit zwarte grond, vermengd met wit zand.

Als we in Goedereede arriveren, vraag ik aan een man hoe we op de Zuidzijdehaven kunnen komen. De man vraagt of we bij iemand moeten zijn. Ik vertel hem, dat ik 40 jaar geleden gewerkt heb aan de Spuisluizen in het Haringvliet. Ik logeerde in een pension aan de Zuidzijdehaven bij de familie Roos. Hij vertelt, dat Job, na het overlijden van zijn vrouw getrouwd is met een jonge vrouw. Hij is overleden tijdens een vakantie in Rome. Op de markt herken ik het café Goeree, waar ik destijds wel eens ging biljarten met pensiongenoten en Marijn en Tuur.

Jan en ik drinken er koffie. Het biljart staat er nog en er is niet veel veranderd. Daarna gaan we naar de Zuidzijdehaven nummer 18, mijn pension. We lopen naar de grote spiegel. Ik ben hier ook geweest met Corrie in ca. 1970 en heb toen een foto van haar gemaakt in de spiegel en in de jaren 80 van Charlotte en Pascale. Nu maakt Jan een foto van mij in de spiegel.

Het is leuk hier weer te zijn geweest. Na het verlaten van Goedereede moeten we over de kruin van een grasdijk lopen. Door de stekelige struiken is dit na een paar kilometer niet meer mogelijk. We verlaten de dijk en gaan over het fietspad verder. We lopen nu richting de spuisluizen in het Haringvliet. Hier heb in 1966/1967 een jaar gewerkt. Het is koud geworden en ik trek mijn jas weer aan. We passeren de schutsluizen en lopen langs het bedieningsgebouw van de spuisluizen en komen op de weg over de spuisluizen.

De sluisen hebben armen met schuiven en kunnen het Haringvliet afsluiten bij storm of hoog water.

Ik bekijk de constructie en de schuiven nog eens. Het gedeelte boven water bedraagt slechts 1/3 gedeelte van de totale hoogte.

Tussen 2 pijlers ligt een ponton met hoogwerkers, waar mensen aan het werk zijn om het schilderwerk te herstellen. Het is te zien, dat hier ook constant onderhoud nodig is, ook door het zoute milieu en zand, dat door de wind wordt meegevoerd.

Als we de sluisen verlaten, gaan we verder over een dam naast de rijbaan.

We gaan richting Rockanje door een tunneltje onder de weg door en komen bij het strand.

Het begint nu te regenen en het wordt erg koud. Ik zet mijn paraplu op.

We moeten langs de waterlijn lopen, omdat het erg los zand is. Langs de waterlijn valt het mee.

Na 1 kilometer verlaten we weer het strand via een duinpad.

We komen nu op een weg, die naar Rockanje leidt.

Om ca. 16.45 uur arriveren we in Rockanje. We moeten ca. 300 meter van de route af om naar de B&B te gaan.

Het is de familie van de Veld. Mevrouw ontvangt ons en we krijgen koffie.

Ze past op haar kleinkind. Het is een vervelend ventje. Hij is de baas over Oma. Maar na een uur wordt hij gelukkig opgehaald door zijn moeder.
Na het douchen, gaan we eten in eethuis "Rockanje". Ik neem een kipfiletschotel. Het smaakt uitstekend.

Bij terugkomst wil Truus een foto van ons maken voor het gastenboek. Ik wil een foto van haar voor ons dagboek. Ze laat ons het gehele gastenboek zien en waar de gasten vandaan kwamen.
Ik ga mijn dagboek schrijven en ga om 22.00 uur naar bed.
Morgen voorlopig weer de laatste dag.

=====

Vrijdag 30 maart 2007. Rockanje – Maassluis: 30,5 km.

We vertrekken vroeg, want we willen om ca. 15.00 uur de trein nemen in Maassluis. Tijdens het ontbijt is de gastvrouw weer erg spraakzaam.

We vertrekken om ca. 7.15 uur. We lopen door Rockanje. Na ca. 800 meter zijn we weer op de route. We lopen door bossages en een graspad richting het strand.

Het is wat mistig en fris. Om ca. 8.00 uur is het helderder, maar het is te zien, dat het niet zonnig zal worden vandaag.

We lopen even over de duinen. Daarna gaan we het natuurgebied "Voornes Duin" in.

De aanwijzingen zijn minimaal. Na ca. 600 meter zien we geen aanwijzingen meer.

We lopen terug om te zien of we een aanwijzing over het hoofd hebben gezien.

We zien geen aanwijzing. We nemen toch maar een pad waar een rood/witkruis is aangeven.

We spreken af, indien we geen aanwijzingen meer zien, richting het strand te lopen.

Na 20 minuten moeten we door water en modder lopen, omdat er geen andere mogelijkheid is.

Als we een tijdje hebben gelopen, komen we op hetzelfde punt uit, waar het rood/witte kruis staat. Dat is balen. 45 Minuten gelopen en weer op hetzelfde punt staan.

We nemen een andere wandelroute van Oostvoorne en hopen zo bij het strand te komen.

Het Voornes Duin is heuvelachtig.

Opeens zie ik een markering, omdat ik een pad in kijk. Dat is toeval, dat ik de aanwijzing zie.

We volgen nu de markeringen.

We komen bij een grote zwarte koe met kroeshaar. Ik ken het ras niet. Het is geen Hooglander.

Op een paddenstoel zien we, dat we richting Oostvoorne gaan. Het is soms heuvelachtig met zandpaden door het natuurgebied. Er staan naald- en loofhoutbomen en struiken. Hier en daar staan banken. Het is echt een natuurgebied. Er zijn ook meerdere wandelpaden uitgezet. We zien de gele, de bruine en de blauwe route.

De verdere route is goed uitgezet en komt overeen met de omschrijving in mijn boek.

We komen nu in het natuurgebied "Kaapduin".

Vóór Oostvoorne komen we op de Boulevard. Het is een dijk met een fietspad van ca. 2 kilometer lengte. We komen bij een camping. De routeaanduiding en omschrijving komen weer niet overeen. Het is een puinhoop. Ik vraag aan diverse mensen naar de weg, die in het boek staat en aan de route ligt.

Na 30 minuten lopen we weer op de route. We hebben, denk ik, weer 30 minuten verloren. Jan B. wordt er chagrijnig van.

We lopen langs het Brielse Meer. Landinwaarts ligt Kruiningergors en komen uit bij "Stenen Baak". Dit is een vuurtoren voor de scheepvaart, dat Brielle wilde aandoen. Hij is gebouwd in de 17^e eeuw.

Voor we een dijk op moeten, kunnen we in het restaurant "Kogeloven" koffie drinken. Het weer is beter geworden. Het is een aangename temperatuur.

Daarna lopen we over het fietspad op een dijk richting Brielle, de Watersingel. Aan de rechtse kant een riviertje en aan de linker het "Het Oosterlandse Rak", de vaarroute naar Brielle. Vóór Brielle passeren we een windmolen, waarvan de wieken draaien.

We komen op de vestingwal van Brielle en passeren Basion IX en X. Daarna gaan we Brielle in. Brielle is een oud stadje. In 1572 veroverde de Geuzen Brielle op de Spanjaarden.

We lopen door Brielle. In de straten zijn draden over de straat gehangen met daaraan opgehangen hemden en broeken. Een bewoner vertelt mij, dat het de versierselen zijn voor een feest aanstaand weekend, de Aprilfeesten.

We komen weer bij de windmolen en gaan weer over de vestingwal verder. Deze vestingwal loopt rond Brielle.
We lopen weer langs het Brielse Meer en na 2,5 kilometer komen we bij de Brielse Brug, waar we over moeten. Na deze brug gaan we over de Harmsenbrug. Halverwege deze brug moeten

we rechtsaf en gaan over een stuk alternatieve route verder. Verderop kloppen de nummers van de verkeersborden niet met het boek. Het is weer even uitzoeken.

Na veel getwijfel en improvisatie komen we bij de Calantbrug, die we over moeten. Daarna gaan we linksaf over de Noordzeeweg langs het Calantkanaal. We moeten rechtsaf. Hier wordt een volkstuintencomplex aangelegd. Iemand vertelt, dat er mensen bezig zijn om de route opnieuw te markeren. Dat is wel nodig.

Via een dijk komen we bij de pont voor de overtocht naar Maassluis. We moeten een kwartier wachten.

De overtocht duurt ca. 15 minuten. Als we aan de overkant zijn, zijn we vlak bij het station. We gaan naar het station. We moeten weer een half uur wachten. Het is een stoptrein. In Rotterdam overstappen.

Om ca. 17.00 uur ben ik weer in Etten-leur.

=====

Dinsdag 27 november 2007. Maassluis – Hoek van Holland: 20 km.

Vandaag gaan Jan B. en ik het Deltapad afronden. Het is ca.8 maanden geleden, dat we het 1e deel hebben gelopen. Intussen heb ik heel wat gewandeld. In mei van Le Puy naar Saint Jean Pied de Port. In september van Genève naar Le Puy. Ook nog de 4daagse van Nijmegen, de 4daagse van de Mesa in de Ardennen en in Limburg de Heuvelland 4daagse. Allemaal interessante tochten.

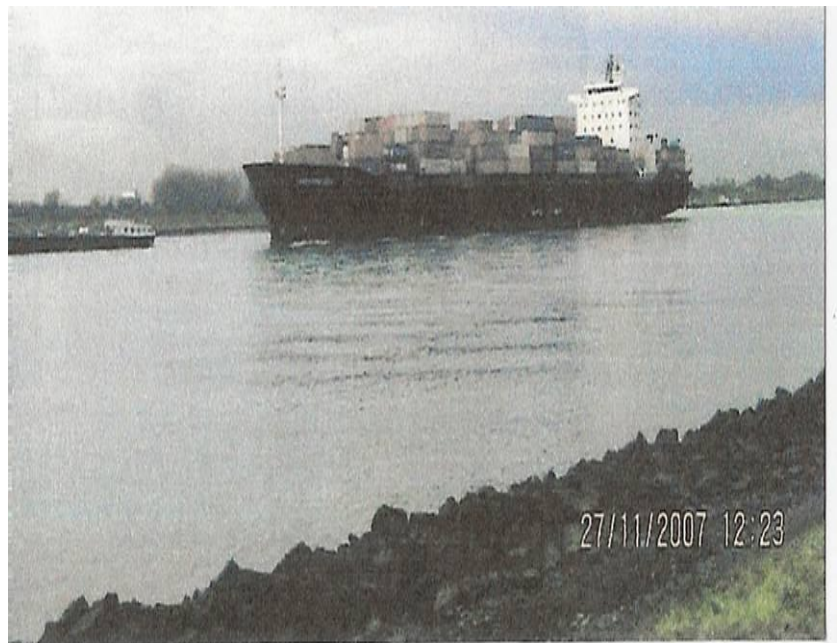
In maart zijn we geëindigd in Maassluis. Dus dit wordt vandaag onze startplaats.

Om 9.00 uur vertrek ik in Etten-Leur naar Breda. Jan wacht hier op mij. Zodra we elkaar gevonden hebben, stappen we in de trein naar Rotterdam Centraal. Hier stappen we over op de trein naar Hoek van Holland. Om 10.30 uur arriveren we in Maassluis.

Tijdens de treinreis krijgt Jan een telefoontje van Ine, dat onze teamgenoot Jos van het tennis gisteravond plotseling is overleden. We schrikken er van. Gisteren hebben we nog getennist. We bespraken net voor het telefoontje het verloop van de wedstrijden van gisteren.

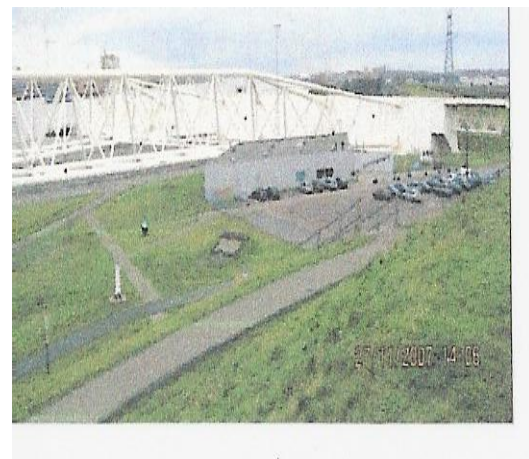
Als we uitgestapt zijn, is het even zoeken naar de route. Als we een café passeren, gaan we eerst maar koffie drinken. Het café heet "de Mondriaan". We nemen 2 koffie. De koffie kost € 1,- per kop. Dus we nemen er elk 2. We lopen even terug en komen op de route. De weg gaat over de Nieuwe Waterweg. We lopen op een fietspad langs de Nieuwe Waterweg. Dit duurt een paar kilometer. Het is minder dan ik verwacht.

Aan de overkant van de Nieuwe Waterweg staan veel windmolens. Het is bijna windstil, want de windmolens staan stil of draaien langzaam.

Het weer is goed. Het is ca. 10 graden. Het is goed wandelweer. We moeten een stukje van de Nieuwe Waterweg af en lopen door een bosje richting de Oranjeplassen. We gaan linksaf over de Groenedijk. Rechts lopen de brede sloten tussen de kassen. Dit is het Westland. De route is hier aangepast, zonder goede markeringen. De infrastructuur wordt hier gewijzigd, waarschijnlijk voor toekomstige bebouwing. Het is op goed geluk lopen. We komen toch uit bij het bruggetje over het Oranjekanaal. Dan lopen we toch goed.

Hier gaan we van de route af om naar de Stormvloedkering te lopen De Maaslandkering. Deze kering is het sluitstuk van de Deltawerken en is in 1997 gereed gekomen. De kering bestaat uit 2 waterkerende deuren.

We kunnen niet dicht bij de kering komen, omdat het gehele terrein is afgezet met hekwerken. Het zijn imposante constructies.

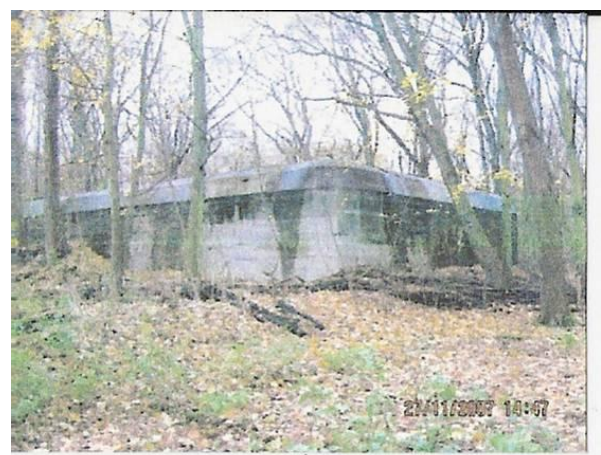
Het systeem werkt als volgt. Als het hoogwater dreigt te worden, laat men de dokken vol water lopen en laat men de holle schuiven naar buiten drijven. Zodra de 2 schuiven elkaar raken laat men de holle ruimten vol water lopen en zinken de deuren naar de bodem van de rivier. Als de storm voorbij is, worden de deuren leeg gepompt en laat men de deuren weer in het dok drijven.

We lopen terug naar de route, ca. 1,2 kilometer.

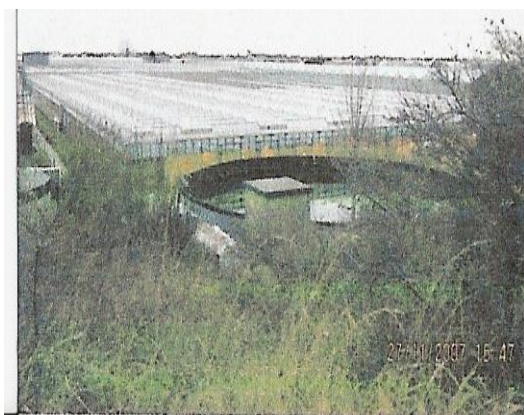

De route is ook hier gewijzigd door de werkzaamheden, maar we vinden de Bonneblaan.

Na dit pad komen we in het Staelduinse Bos. In dit bos staan nog veel bunkers uit de 2^e wereldoorlog. Een gedeelte is verboden toegang. Dit is een gebied voor vleermuizen. Deze huizen in deze bunkers. In het bos is het heuvelachtig. Het is steeds een beetje klimmen en dalen.

Na het Staelduinse bos lopen we via een dijk richting Hoek van Holland.
We lopen door een park. Ook hier is de route gewijzigd door werkzaamheden, zonder de markeringen aan te passen.

Na wat omzwervingen komen we het park uit en zien aan de andere zijde van de weg een station. Het is Station Haven. Volgens de routebeschrijving moeten we uitkomen bij Station Strand.

We malen er niet om. We zijn net op tijd om de trein te nemen naar Rotterdam. Het gaat snel, zodat ik geen foto's kan maken van het eindpunt van het Deltapad. In de haven zie ik nog een grote veerboot, die waarschijnlijk op Engeland vaart. In Rotterdam stappen we over. Om 17.00 uur zijn we weer in Breda.

Om ca. 17.30 uur ben ik weer thuis. Corrie komt ook net thuis.

Dit is het einde van het Deltapad. Van Sluis naar Hoek van Holland en ca. 180 kilometer lang. Het is, behoudens misschien de laatste dag, een interessante route. De markering was tijdens dit pad minder goed.

De volgende tocht in Nederland wordt Het Hollands Kustpad en loopt van Hoek van Holland naar Den Oever bij de afsluitdijk.

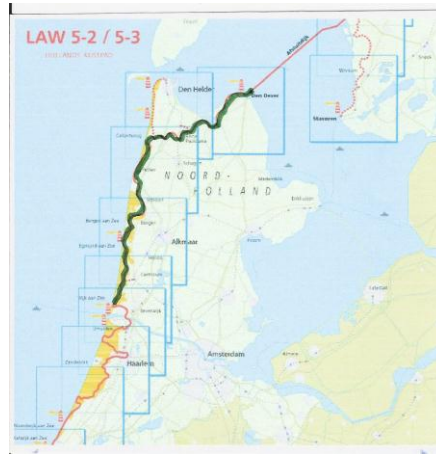
Deze tocht staat op het programma in 2008.

=====

Hollands Kustpad 2008 – 2009

Lange Afstandswandeling van Hoek van Holland – Den Oever.

Law 5-2/5-3

Noord Holland

Zuid Holland

Voorwoord.

Na dat Jan Brok en ik vorig jaar het Deltapad hebben afgerond, gaan we nu beginnen met het Hollands Kustpad.

- In 2004 en 2005 hebben we het Pieterpad gedaan. Dit pad loopt van Pieterburen naar de St. Pietersberg in Zuid Limburg. Totaal: 488 km.
- In 2005 en 2006 hebben we het Grenslandpad gedaan. Dit pad loopt van Sluis naar Thorn. Totaal: 363 km.
- In 2007 hebben we het Deltapad gedaan. Dit pad loopt van Sluis naar Hoek van Holland. Totaal: 180 km.

- Nu starten we met het Hollands Kustpad. Dit pad loopt van Hoek van Holland naar Den Oever bij het begin van de Afsluitdijk.

Totaal: 270 km. We lopen nu van Hoek van Holland naar Castricum.

Het Hollands Kustpad volgt in hoofdzaak het kustgebied met enkele afwijkingen naar bijvoorbeeld de Haag en Haarlem.

Het duinengebied is heel vaak de wandelroute.

Als wij aan Noord en Zuid Holland denken, denken we aan steden, kassen, wegen en veel mensen.

Tijdens deze tocht zullen wij ervaren, dat dit maar ten dele het geval is. Het duinengebied is soms wel 10 km breed. Het is allemaal mooi natuurgebied, heuvelachtig met veel zand, helmgras, hei, struiken en bomen.

In de periode, dat wij er lopen is het rustig.

De natuurgebieden zijn voorzien van goede paden, bestaande uit schelpen, asfalt en klinkerverharding.

Deze wandeling is voor mij ook een goede training voor de Ruta de la Plata (Sevilla – Santiago), die ik 1 april zal aanvangen.

Ik loop deze week met mijn rugzak. Het gewicht bedraagt ca. 12 kg. Dit gewicht zal ik ook meedragen in Spanje.

=====

Maandag 10 maart 2008. Hoek van Holland – Scheveningen: 29 km.

Vandaag starten we met Hollands Kustpad.

De weersverwachting is niet best. Er wordt veel regen verwacht. Niet alleen vandaag, maar ook de volgende dagen. Ook zal het na dinsdag gaan stormen aan de kust. Hoe kunnen we dit zo plannen. Jan en ik laten ons hier niet door beïnvloeden. De overnachtingen zijn allemaal besproken. Dus het moet doorgaan met of zonder regen.

Om 8.00 uur vertrekt de trein in Etten-Leur naar Breda.

In Breda moet ik overstappen. Jan staat al te wachten. We stappen meteen in.

Het is niet druk in de trein naar Rotterdam, ondanks de maandagmorgen.

In Rotterdam-Centraal stappen we over in de trein naar Hoek van Holland.

Om ca. 9.45 uur arriveren we in Hoek van Holland-Haven.

Naast het station is een koffietent. We gaan eerst maar koffie drinken en de routebeschrijving uit de tas halen.

Als we vertrekken, vragen we iemand de route. Deze is snel gevonden.

Het regent niet, maar het waait hard.

Vrij snel lopen we langs de Nieuwe Waterweg. Er is weinig scheepvaart en de loskranen langs de havens staan allemaal stil.

Na 2,5 uur komen we op het Noordzeestrand. Het stuift hier erg door de erg harde wind.

De strandpaviljoens staan er verlaten bij. Het seizoen moet nog beginnen.

Bij een grote houten paal moeten we rechts af en we gaan de duinen in.

Op een bord op de paal staat, dat Egypte bedankt wordt voor deze Obelisk.

Het gaat nu over smalle duinpaadjes.

We lopen langs een grote camping.

Door de bebouwing is de wind minder sterk en is het prettiger lopen.

We lopen in 's-Gravensande.

Op een moment bemerken we, dat we ca. 400 m verkeerd zijn gelopen. Dus terug. We zien de aanwijzing en vervolgen de route. Het is steeds heel goed opletten. Je moet het boekje gebruiken en de aanwijzingen in de gaten houden. Eigenlijk moet je niet te veel kletsen.

Vrij snel moeten we weer naar het strand met de harde wind en het stuifzand.

Het gaat nu flink regenen. Het is ca. 11.30 uur.

Op een bank trek ik de hoes over mijn rugtas. Door de harde wind en de regen wordt mijn broek al snel drijfnat. Maar we moeten door.

Nergens is er koffie te krijgen. Alle strandtenten zijn dicht.

Er zijn weinig mensen te zien op het strand. Een enkeling loopt er met een hond.

Als we van het strand af moeten, staan we in Ter Heide vlak bij de kerk. Verderop ligt Monster.

We hebben nu ca. 12 km gelopen. Het is nu 12.30 uur.

Achter een muur zoeken we wat beschutting om een broodje te eten. Het is slecht weer en ik krijg het koud, als ik stil sta. Ik voel me weer zwerver. Wat een ellende. Voorbij Ter Heide staan achter de duinen erg veel kassen. We komen in Natuurgebied Madestein en lopen langs een lange vijver. We lopen door het natte gras. Dit duurt wel een paar kilometer.

Als we het natuurgebied verlaten,

lopen we een stuk langs een verkeersweg. Aan de andere kant van de verkeersweg ligt Loosduinen.

Vroeger was Loosduinen het centrum van het Westland en de tuinbouw. Na de oorlog is de tuinbouw meest verdwenen en heeft plaats gemaakt voor woningbouw en stadsparken. In het recreatiegebied Ockenburg kunnen we koffie drinken in het restaurant van een golfcentrum. We nemen koffie en ik neem een mosterdsoep, want ik heb het erg koud. Het smaakt voortreffelijk.

Het regent al 3 uur onafgebroken. We nemen royaal de tijd, zodat we weer een beetje "mens" kunnen worden. We hebben nu ca. 20 km afgelegd.

Na een 1/2 uur gaan we weer verder.

Als we buiten komen is het bijna droog. Even later is het helemaal droog. We lopen door een bos. We passeren een grote bol, opgemetseld met puin.

We komen weer in de duinen vlakbij het strand.

Er staat een hut, die geheel is opgebouwd met materiaal, dat is aangespoeld.
We lopen nu een hele tijd door de duinen. Een paadje links, een paadje rechts. Dan regen, dan droog.
We passeren Kijkduin en blijven door de duinen lopen. De paden zijn van schelpen, asfalt of puin.
In de duinen zie je, dat er veel helmgras is bijgeplant.
We komen langs de Vogelwijk van Den Haag.
Om 16.30 uur arriveren we in Scheveningen. We lopen langs de Kade. We moeten van de route af voor ons B&B-adres.

Het huis hebben we snel gevonden. We komen bij de familie Veltman.
We worden ontvangen met koffie en praten wat over het wandelen en het minder goede weer.
De gastvrouw heeft in 2002 gewandeld van Diest naar Santiago. Ze vertelt het leuk. De gastheer is een beetje vreemd. Hij begrijpt maar niet, dat mensen de 4daagse gaan lopen.

Ik laat het maar zo.
Zodra we gedouched hebben gaan we in een restaurant eten.
Om ca. 20.00 uur zijn we terug in het huis. Jan gaat lezen en ik ga schrijven.
Om 22.00 uur gaan we slapen. Het regent flink.
De weersvoorspellingen voor morgen zijn niet best.

=====

Dinsdag 11 maart 2008. Scheveningen – Katwijk aan Zee: 32 km.

Om 8.00 uur kunnen wij ontbijten.

Ik heb niet goed geslapen.

Als ik buiten kijk, waait het nog flink en het regent ook behoorlijk.

Onze schoenen, tas en kleren zijn aardig droog geworden op, onder en tegen de verwarming.

Tijdens het ontbijt houdt de gastheer ons vanuit zijn stoel goed in de gaten.

Het ontbijt is goed verzorgd. We maken ook een lunchpakket.

Om ca. 8.45 uur gaan we op pad. Het regent flink. We lopen naar de Boulevard. We gaan maar niet op strand lopen en blijven op de Boulevard.

Het stormt heel erg.

Op de Boulevard staan en liggen grappige beelden.

We komen langs het Kurhaus. Hier krijg ik een flinke plons water over me heen, die uit een waterpartij waait.

Het Kurhaus is een mooi gebouw, dat dateert uit het eind van de 19^e eeuw. Tegenover het Kurhaus ligt de Pier.

Voorbij het Kurhaus verlaten we de Boulevard. We lopen door het Westbroekpark, van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes.

We passeren het monument van Troelstra. Het is een grote stoel met 3 man erop en Troelstra staat onder de stoel.

Ook passeren we een

monument van de 2^e wereldoorlog in Nederlands Indië, evenals een standbeeld van Christiaan Huygens.

Het stopt met regenen en de wind is minder voelbaar tussen de gebouwen.

Aan het eind van de Scheveningseweg staat het Vredespaleis. Vóór het Vredespaleis staat een kunstwerk, waar een Eeuwig Durende Vlam brandt. Het monument bevat de tekst: "World Peace Flame". Om het monument liggen in een cirkel stenen uit de landen, welke zijn aangesloten bij de Volkenbond. Bij elke steen is het land van herkomst vermeld.

Het Vredespaleis is na de 1^e Wereldoorlog in gebruik genomen door de Volkenbond. De Volkenbond is opgericht om te voorkomen, dat er nog oorlogen zouden worden uitgevochten. Het heeft weinig opgeleverd (denk aan W.O.2). We passeren de Panorama Mesdag en het Paleis op de Lange Voorhout. Dit is het voormalige verblijf van Koningin Emma. We komen bij het Binnenhof met het bekende torentje en de hofvijver. Het Binnenhof is het regeringscentrum. De route gaat over de binnenplaats. Overal staat politie. Er staan ook veel dure Mercedesen van Ministers of andere Hoge Meneren.

Na het Binnenhof komen we bij het Centraal Station. Hier drinken we koffie bij Burger King. De koffie smaakt bitter. Niet duur, maar wel slecht. We hebben nu ca. 10 km afgelegd. Het is nu 10.30 uur.

Vanaf het Centraal Station gaat de route door het Haagse Bos. Het is niet druk, maar ik kan me voorstellen, dat het bij mooi weer erg druk kan zijn.

Het is een bos en park met waterpartijen, grasvelden, bomen, struiken en veel paden.

We passeren een richtingsbord, dat aangeeft, dat het nog 22 km is naar Katwijk.

Aan het einde van het Haagse Bos staat: Huis ten Bosch. Het kasteel heeft een lange oprijlaan en wordt bewoond door Koningin Beatrix.

We worden goed in de gaten gehouden door de poortwachter.

Op een bord staat, dat hier het Europees Kustpad loopt. Dit pad loopt van Gdansk in Polen naar Biskaje in Frankrijk.

We komen in de gemeente Wassenaar. Het duurt maar even.

We lopen langs de renbanen van Duindigt. In de stallen van Duindigt zijn ca. 200 draf- en renpaarden gestald.

Het weer is nu prima. Het waait wel, maar de zon schijnt zelfs. Het is zelfs zo warm geworden, dat we onze jassen uittrekken.

We gaan weer het duingebied in. We komen bij een bord, dat vertelt, dat we een alternatieve route moeten volgen, vanwege herinrichting van het gebied. Het betreft in hoofdzaak nieuwe paden.

We passeren de herdenkingsklok bij de fusilladeplaats uit de 2^e Wereldoorlog. In 1941 werden hier 18 verzetstrijders gefusilleerd. Later nog eens 250 mannen door een vuurpeloton.

We vervolgen deze route. De paden zijn goed. De natuur is mooi. Het gaat heuvel op, heuvel af. Het zijn in hoofdzaak schelpenpaden. De zandheuvels zijn gedeeltelijk begroeid met helmgras.

De alternatieve route is, volgens ons, aanmerkelijk langer dan de route volgens het routeboek. We kunnen koffie drinken in een restaurant bij het Bezoekerscentrum Meijndel. Het is een informatiecentrum over het waterwingebied.

Corrie belt mij op. De gastvrouw van de B&B uit Zandvoort heeft gebeld om te vertellen, dat er zéér slecht weer wordt verwacht met storm, hagel en regen.

Na Meijndel gaan we verder door het duingebied. Dit blijft tot we in Katwijk zijn. Het is nog zeker 12 km. Het verveelt niet. Prachtige duinen.

Het duingebied is voor mij nieuw. Ik ben hier nooit eerder geweest. Het zijn in de duinen praktisch allemaal schelpenpaden. Dit gebied is een belangrijk waterwingebied.

In de 19^e eeuw heeft men een aantal valleien ontgonnen om de grond te gebruiken als landbouwgrond.

Het werd een mislukking. De grond was voedselarm en de zoute zeewind was steeds een bedreiging.

Er werden bomen geplant om de wind te temperen. Dit had weinig resultaat. Het geheel heeft maar 20 jaar geduurd.

Het begint weer te regenen. De jassen moeten weer aan en de hoezen over de tas.

We lopen door de Ganzenhoek en door het mooie duingebied richting Katwijk.

In dit gebied zien we bunkers en antitankmuren. Het zijn restanten van de Atlantikwall. Deze zijn gebouwd in periode 1941 – 1944.

We komen langs een camping en zien in de verte de Soefittempel in Katwijk. Het is een tempel van het Soefisme. Soefisme betekent: spiritualiteit in het algemeen. Op deze plaats had Murat Hassil in 1922, een Indiase mysticus, een bijzondere ervaring. Hij zegende deze plaats en gaf deze plaats de naam Murat Hassil. Het is een internationaal centrum van interreligieuze broederschap.

Het wordt erg koud. Het regent flink en als we dichterbij de kust komen waait het ook steeds harder.

Als we op de Boulevard van Katwijk lopen is het helemaal koud.

Nadat we de weg gevraagd hebben, vinden we redelijk snel het huis van de familie ten Brink in de Tijnstraat.

In het huis vindt een verbouwing plaats. We moeten even wachten tot de werklui weg zijn, want die zijn bezig op de trap naar de verdieping.

In de woonkamer krijgen we warme koffie.

Na het douchen, gaan we om 18.00 uur eten in een strandtent. Het stormt op de boulevard.

We eten gebakken mosselen, want we zijn in Katwijk. De mosselen zijn gebakken in vet, waar volgens mij alle vis in gebakken wordt. Het smaakt naar alle vissoorten. De meeste vissoorten vind ik niet smakelijk. Dus de smaak valt niet mee. Om 19.30 uur gaan we terug naar de B&B. Jan gaat lezen en ik ga schrijven.

De weersvoorspellingen voor morgen zijn zéér slecht. Er wordt van alles voorspeld, behalve goed weer.

=====

Woensdag 12 maart 2008. Katwijk aan Zee – Zandvoort: 34 km.

Om 6.00 uur luister ik naar het weerbericht. Het belooft weinig goeds. Storm, windstoten tot 110 km en heel veel regen. Er wordt geadviseerd aan de kust niet te fietsen.

Om 7.00 uur staan we op. We overleggen wat te doen. We besluiten in Noordwijk te bekijken wat we doen. Stoppen of doorgaan.

Na het ontbijt vertrekken we. Het is nu 8.20 uur.

We lopen over de Boulevard. Het gaat verschrikkelijk tekeer. We worden overal heen geslingerd. We hebben de wind in de rug. Dat is een beetje geluk. Het regent niet, maar het stormt verschrikkelijk. Het is niet ongevaarlijk.

De zee is prachtig. Hoge golven met witte schuimkoppen.

Jan loopt bijna tegen iemand op, die zo voorover loopt, dat ze Jan niet ziet.

Als we Katwijk uitlopen, lopen we over een uitwateringssluis van de Binnenwatering.

De route naar Noordwijk loopt door de duinen niet ver van de zee. De storm is hier minder erg als aan de kust. Dus het lopen gaat beter dan in Katwijk.

De begroeiing bestaat in hoofdzaak uit helmgras. Er staan geen bomen of struiken.

Na ca. 5 km arriveren we in Noordwijk. Noordwijk heeft een mooie boulevard met hotels, restaurants en appartementen.

We hoeven niet te overleggen of we stoppen.

De storm is in Noordwijk weer stevig aanwezig. Het is ons geluk, dat we steeds de wind in de rug hebben.

We komen een stelletje tegen, dat de grootste moeite heeft om tegen de wind in te lopen. Ze botsen weer bijna tegen Jan, omdat ze voorover lopen.

We passeren Hotel Huis ter Duin. In dit hotel logeren de voetballers van het Nederlands elftal, als ze trainingskamp hebben.

We lopen nu een stukje door Noordwijk. Als we terug op de Boulevard komen, zien we een zandstorm over de Boulevard. Zo erg stormt het. Overal liggen hopen zand op de straat. Het zand waait van het strand op de boulevard. Het is fascinerend te zien wat zo'n storm allemaal aanricht. Veel zand van het strand wordt weggespoeld. Op het strand ligt veel rommel, dat is aangespoeld.

Er zijn strandtenten, die er gehavend uitzien. Over 11/2 week moet alles gereed zijn, want dan is het Pasen. Door de storm kan er niet gewerkt worden en er is veel vernield. Dus er is nog veel werk aan de winkel.

Na Noordwijk is de route versperd door een hekwerk, omdat er bouwwerkzaamheden worden verricht. We nemen het pad in noordelijke richting. Dan weten we zeker, dat we richting Zandvoort lopen.

Het duinlandschap is hier totaal anders dan vóór Noordwijk. Het is het Hollands Duin. Hier staan overal struiken, waardoor de wind veel minder voelbaar is. Het is een stuk aangenamer om hier te lopen.

Op de Kwekerijweg komen we weer op de route. Deze kunnen we nu verder volgen.

We komen nu in een bosgebied met alleen dennenbomen. Als we het dennenbos weer verlaten, ontmoeten we een paar mensen, die ons wijzen op een paar herten tussen de struiken.

Verderop nemen we een alternatieve route, zodat we niet langs het strand hoeven te lopen.

Aan het eind van deze route is een restaurant, waar we koffie kunnen drinken. Het waait hier weer heel erg. We nemen 2 koffie met appelgebak. Het smaakt uitstekend.

Buiten staat een informatiebord met een kaart van het Noordzee Kustpad. Dit pad loopt van Sluis naar Nieuwe Schans (tegen de Duitse grens).

Na het restaurant lopen we richting Langeveld en de Zilk.

Al snel blijkt weer, dat er iets fout zit in de route of beschrijving. Het strookt niet. We zien een verkeersbord waar de richting naar de Zilk op staat. We moeten wel een paar km extra lopen, maar dan weten we in ieder geval zeker, dat we niet hoeven te zoeken.

Na een flinke omweg van meerdere km arriveren we om ca. 13.00 uur in de Zilk.

We moeten even zoeken waar we de route op kunnen pakken.

We komen bij een bushalte met bushokje. We kunnen hier even schuilen, want het regent en er waait een gure wind.

Er passeren een paar dames. Ze vinden, dat wij diehards zijn en ze vragen of we aan het trainen zijn voor de 4daagse. Als ik vertel, dat ik over 2 1/2 week vertrek naar Sevilla voor de Ruta de la Plata, vinden ze dat wel mooi. Zij gaan ook naar de 4daagse.

Als we verder lopen, komen we snel weer op de route.

We lopen door een mooi gebied. Op een informatiebord staat, dat het hele gebied een grote beurt krijgt. Veel bomen en struiken worden gerooid en het terrein wordt geplagd.

Tot hier zijn er geen markeringen, maar hier wordt het duidelijk beter.

In de verte zien we een grote kudde met Noorse Hooglanders.

Even verder lopen er tientallen rode koeien met witte blaarkoppen. Ze zijn helemaal niet bang. Ze blijven gewoon op het pad staan.

Het is een geweldig mooi gebied.

We zien diverse malen een aantal herten, zelfs een groep van ca. 50 herten. Ze zijn niet zo bang en rennen niet snel weg, als we passeren.

Via een bosgebied, waar regelmatig nog herten zien, lopen we richting Zandvoort.

In een restaurant nemen we een chocomel en een pannenkoek.

We gaan van de route af, want onze B&B staat aan de Boulevard. Dat is ca. 2 km extra lopen. Langs de weg staan leuke huizen met allemaal verschillende geveltjes.

Om ca. 17.00 uur arriveren we bij mevrouw ter Brink. We bellen een paar keer aan, maar de deur wordt niet geopend. Uiteindelijk doet iemand de deur open en zegt, dat mevrouw een beetje doof is. Via het trappenhuis gaan we naar de 3^e verdieping. Even aanbellen. De deur wordt weer niet geopend. Nog 2 keer bellen. We vrezen het ergste. Ten einde raad bel ik haar op met mijn mobil. Ze neemt op en komt de deur openen. Ze was zelf aan het telefoneren en had ons niet gehoord. Ik schat haar op ca. 75 jaar en is weduwe.

Ze zegt wel 3 keer, dat ze ons stoer vindt, dat we dit doen. Het is een ontzettend aardige vrouw en is zeer belangstellend. Ze woont op de 3^e etage en heeft uitzicht op de zee. Ze woont hier al 35 jaar. De storm op zee is vanaf hier erg fascinerend.

Voor de schuifpui van het balkon heeft ze kussens gelegd. Ze laat zien, dat er achter de kussens zeker 1 cm dikke laag zand ligt. Door de kieren naar binnen geblazen.

Op de Boulevard liggen hopen zand van ca. 50 cm hoogte.

We krijgen 2 koppen koffie met koek.

Ze vindt het leuk gasten te ontvangen. Ze doet dit nu 1 jaar. Ze zegt, dat ze veel eerder had moeten beginnen.

Na het douchen, gaan we naar het strand en daarna wat eten in de stad. Ik heb niet zo'n honger door de pannenkoek, die ik rond 16.00 uur heb gegeten.

In het restaurant neem ik een omelet.

Na het eten gaan we nog even langs Dirk van de Broek om nog drank voor morgen te halen.

Als we terug zijn bij mevrouw ter Brink ga ik mijn dagboek schrijven. Jan maakt een praatje met mevrouw.

Als ik klaar ben, ga ik er ook bij zitten. Het is een gezellige praatster.

De weersverwachting voor morgen is minder wind en in de namiddag regen. We zullen wel zien.

Vandaag heeft het veel minder geregend, dan voorspeld is.

Om 22.30 uur gaan we slapen.

=====

Donderdag 10 maart 2008. Zandvoort – Velsen Noord: 36 km.

Om 7.45 uur kunnen we ontbijten. Mevrouw ter Brink is helemaal wakker. Ze praat al honderd uit. Over goed slapen, het weer en over ons wandelen. Ze kan maar niet bevatten wat wij doen.

We maken zelf ons lunchpakket klaar. Ze wil ons van alles meegeven. Het is teveel.

Om 8.15 uur nemen wij afscheid van haar en vertrekken we.

Ze staat voor het raam ons uit te zwaaien. Ik maak er een foto van.

We lopen terug naar de route, die we weer oppakken bij het pannenkoekenhuis. Dit was weer 2 km extra.

Als we weer ca. 800 m op de route zijn, gaan we van de weg af en komen weer in een duinengebied. De begroeiing bestaat uit heide en struiken.

We komen vrij veel mensen tegen, die met een hond wandelen.

Het is warmer geworden. We trekken onze jassen uit en gaan in de trui verder.

Het weer is goed. Het is ca. 10 graden en de route is goed gemarkeerd en de natuur is mooi.

We lopen richting Haarlem.

Om 10.30 uur arriveren we in Haarlem. We lopen een tijd

langs de Brouwersvaart.

Op de markt drinken we koffie.

We komen bij de kerk St. Bavo en passeren de Waag en het Teijlermuseum.

De voorgevel van de Waag is met natuursteen bekleed. Dat is zeldzaam in de Middeleeuwen in Nederland.

In de buurt van het Begijnhof moeten we even naar de route zoeken.

Als we Haarlem verlaten lopen we een tijd langs een spoorlijn. Daarna gaan we het natuurgebied in van Het Nationaal Park Zuid-Kennemerland in. De paden zijn van gemalen schelpen, soms is het asfalt.

Het terrein is omheind met gaas en de paden zijn voorzien van veeroosters. De begroeiing bestaat in hoofdzaak uit heide, gras en struiken. Het ziet er verzorgd uit.

We passeren een gedenksteen. Er zijn in mei 1945 92 onschuldige burgers gefusilleerd. In dit gebied staan 5 van deze gedenksteden.

We lopen langs het Vogelmeer. Aan de oevers broeden in het voorjaar ganzen, Kievieten en futen.

Ook het IJsvogeltje wordt hier regelmatig gesignaleerd.

's Winters zijn hier vaak doortrekkende eenden.

De route loopt richting kust door het duinengebied.

Als we weer bij het strand uitkomen, kunnen we in restaurant Parnassia chocomel drinken. Het waait hier weer heel hard.

In het restaurant vindt een verbouwing plaats. Het is een puinhoop, ook door het naar binnen gewaaide zand.

Na de chocomel gaan we over het strand verder. Het waait hard.

Volgens het routeboek moeten we ca. 1,5 km over het strand lopen. Bij paal 59/750 moeten we het strand verlaten via de strandopgang Kattendal.

We lopen ca. 1 km te ver, omdat de paal en de opgang moeilijk zichtbaar zijn door het opwaaiende zand. We worden zowat gezandstraald.

Je zou verwachten, dat bij deze wind nagenoeg geen mensen op het strand zouden lopen. Het tegendeel is waar. Er lopen vrij veel mensen, vaak met honden.

We lopen terug en nemen een uitgang op goed geluk. Het blijkt al snel, dat dit niet de goede uitgang is. We besluiten op gevoel, het routeboek en op kompas de route te vervolgen.

We hopen op deze wijze terug op de route te komen.

Na 1 uur hebben we nog geen markering gezien. Wat een malheur.

We vragen aan een wandelaarster, waar we exact zijn en waar we heen moeten. Ze kan ons wel een beetje helpen.

Met deze informatie gaan we verder.

Na enige tijd zien we bij een T-splitsing markeringen, maar we weten niet welke richting wij heen moeten.

We besluiten voor rechts te kiezen. We vervolgen de route, maar gaan verderop weer twijfelen. We bestuderen weer het routeboek en komen tot de conclusie, dat we toch de verkeerde richting hebben gekozen. We gaan terug. We ontmoeten weer de wandelaarster. Ze is verbaasd ons weer te zien. We leggen het haar uit en gaan verder. Als we weer bij de T-splitsing komen, drinken en eten we wat eer we weer verder gaan. We lopen stevig door.

We lopen over goede paden. De aanwijzingen worden steeds minder.

Het duinengebied gaat over in bos. Hier zijn geen aanwijzingen meer.

We komen in Santpoort. Bij de kerk moeten we rechtsaf.

We komen bij het landgoed Beckestijn. Het is een landgoed uit de middeleeuwen, een van de velen uit de omgeving. Rijke Amsterdammers hadden hier hun buitenverblijf.

Als we het terrein verlaten gaat het weer mis. Geen aanwijzingen en het routeboek zijn niet duidelijk.

Een vrouw helpt ons verder. We lopen door een eindeloos lijkend bos.

Uiteindelijk komen we in Velsen-Zuid.

Hier zien we veel industrie met flink rokende schoorstenen en stinkende lucht.

We lopen langs de Nieuwe Waterweg naar de pont, die ons naar Velsen-Noord zal brengen.

We moeten een kwartier wachten op de pont. Het is 20 minuten varen naar de overkant. Daarna lopen we over de Pontweg. Daarna gaan we na ca. 1 km linksaf de Grote Hout of Koningsweg in. Op nummer 177 woont de familie Veltman.

Om exact 18.00 uur bellen we aan. De heer Veltman opent en vraagt of we iets willen drinken. Wij willen wel koffie.

Het is een goot huis, dat hij de laatste jaren flink verbouwd heeft.

Hij vindt wandelen ook leuk en wandelt zelf ook. De laatste tijd heeft hij last van een "etalageknijp".

Hij legt ons uit waar we vanavond kunnen eten, maar het is wel even lopen.

Na het douchen gaan op zoek naar het restaurant. Na even zoeken vinden we een wokrestaurant. We gaan wokken.

Het is niet druk in het restaurant. We nemen van alles een beetje. Om 20.30 uur gaan we terug naar de B&B, waar we om 21.00 uur arriveren.

De heer Veltman wil, dat we iets met hem drinken. Ik neem een biertje en Jan neemt een jonge jenever. Om 21.45 uur gaan we naar onze kamer en ga mijn dagboek schrijven.

Om 22.30 uur gaan we slapen.

=====

Vrijdag 14 maart 2008. Velsen-Noord – Castricum: 23 km.

Om 7.30 uur kunnen we ontbijten.

Mevrouw Veltman heeft gezorgd voor een uitgebreid ontbijt. We kunnen ook broodjes klaar maken voor een lunchpakket.

Voor 8.00 uur vertrekken we. We willen vroeg in de middag de trein nemen in Castricum.

De route loopt langs deze woning. Dus we lopen meteen op de route.

We lopen Velsen-Noord uit en komen langs Beverwijk. Nu wordt het beeld bepaald door de industrieterreinen van Hoogovens/Corus. Links en rechts zien we fabrieken met schoorstenen van Corus.

We lopen op een voetpad naast een vierbaansweg. Naast de weg staan aan beide zijden bomen en struiken. Het lijkt wel een park, maar in werkelijkheid is het een brede groenstrook op het terrein van Corus. Links ligt het terrein van Hoogovens en rechts van Corus.

Er werken hier nu ca. 9.000 mensen. Het totale terrein is ca. 750 ha groot. Begin jaren 90 werkten hier ca. 16.000 mensen.

We passeren een huis met een grote totempaal in de tuin en op de gevel een groot indianenhoofd met tooi.

Na 2 km komen we in Wijk aan Zee. Volgens de beschrijving moeten we na een wit huis linksaf. We zien geen wit huis met een pad of weg er naast.

We komen uit bij een straat naar rechts, die op de route ligt.

We overleggen met een man. Hij vertelt, dat het witte huis al jaren is gesloopt. Er staan nu 2 nieuwe huizen. We besluiten niet terug te lopen.

We herpakken de route en komen in het Noord Hollands Duinenreservaat. Bij de ingang moeten we een toegangkaartje kopen.

Eerst lopen we een tijdje door een dennenbos, dat afgewisseld wordt door helmgras, struiken, hei en zandvlakten.

De paden zijn goed, vaak van schelpen, ook wel asfalt of klinkers. We lopen goed door, maar we nemen ook onze tijd om wat te eten en te drinken. Het weer is erg goed. Er is hier weinig wind en de zon schijnt. Dus de jassen gaan uit. Om 11.00 uur zijn we op een kruising, waar we de route gaan verlaten en naar Castricum lopen. We lopen door bossen tot Castricum. Hier lopen we langs een spoorlijn richting station. Voor 12.00 uur arriveren we bij het station. We kunnen nog de trein halen van 12.06 uur.

Het is een Intercity tot 's-Hertogenbosch.

Na 1 1/2 uur zijn we in 's-Hertogenbosch. Hier moeten we 15 minuten wachten. Jan stapt uit in Gilze-Rijen.

Om 14.30 uur arriveer ik in Etten-Leur.

Corrie haalt me op en om 15.00 uur ben ik weer thuis.

=====

Vervolg LAW 5-2/5-3.

We vervolgen het Hollands Kustpad in de week van 20 t/m 24 oktober.

We beginnen in Castricum en eindigen in Sexbierum.

In dit gedeelte zullen we de afsluitdijk moeten passeren. Het Hollands Kustpad gaat na de Afsluitdijk over in het Friese Kustpad.

Maandag 20 oktober 2008. Castricum – Schoorl: 33,5 km.

Om 7.35 uur vertrekken Jan en ik met de trein in Breda. We moeten in 's-Hertogenbosch overstappen. In Utrecht moeten we weer overstappen. We hebben echter maar 3 minuten om over te stappen. De trein uit den Bosch is iets later. Hierdoor missen we de aansluiting en moeten ca. 30 minuten wachten.

Om ca. 10.00 uur arriveren we in Castricum.

We lopen het station uit en gaan op zoek naar de routemarkeringen. Al snel wordt duidelijk, dat we aan de andere zijde van het station moeten zijn.

We gaan naar de andere kant van het spoor en vinden snel de markeringen.

De eerste 3,5 km moeten we lopen om weer op de route te komen.

Het is mooi weer. De zon schijnt heerlijk, ondanks dat de temperatuur slechts 13 à 14 graden is. Het is mooi wandelweer en we hebben er zin in.

Deze 3,5 km gaan over een mooi pad door een bosgebied. We ontmoeten op deze maandagmorgen nogal wat wandelaars en fietsers.

We komen bij de "Brabantse Landbouw".

Het is een open terrein met er omheen meidoornstruiken. Deze struiken deden vroeger dienst als afscheiding voor het vee.

Vroeger was hier een duinboerderij. Deze is in het begin van de 20^e eeuw opgeheven. De duinboerderijen werden in de 19^e eeuw tot ontwikkeling gebracht. Ze bleken niet levensvatbaar, vanwege de constante harde wind en het zoute milieu.

Bij de "Brabantse Landbouw" gaan we verder in noordelijke richting. We lopen gedeeltelijk door de duinen en komen bij het restaurant "Johanna's Hof". Hier gaan we koffie drinken.

We vertrekken hier om 11.30 uur. We hebben dan ca. 7 km afgelegd.

Tegenover het restaurant ligt De Hoep. De Hoep is het bezoekerscentrum van het Provinciaal Waterleidingbedrijf. We gaan er niet binnen.

We lopen door een bosgebied met bomen en struiken. Deze hebben nu de herfstkleuren. Een gedeelte van de bladeren is al gevallen. De bladeren hebben nu allerlei kleuren. Het geeft een mooie kleurenschakering.

We komen in het duinengebied richting Egmond aan Zee. Regelmatig komen we wandelaars en fietsers tegen. Het is te zien, dat het mooi weer is.

De zon schijnt volop. Ik heb mijn jas uitgetrokken en loop in mijn vest. Het is echt niet koud. Alleen hoe meer we de kust naderen, begint het steeds harder te waaien.

Net voor Egmond lopen toch ca. 1 km verkeerd. Misschien hebben we een aanwijzing gemist. De markeringen zijn tot heden goed. Er zijn er voldoende en op de juiste plaatsen aangebracht.

Als we weer op de route zijn, komen we op de Boulevard. Het is druk hier. Het is te zien, dat het herfstvakantie is. Er lopen veel mensen op de Boulevard en op het strand. Het waait hier hard. De golven hebben flinke schuimkoppen.

We gaan op een beschutte plek in het winkelcentrum op een bank zitten en eten een broodje.

Ik trek mijn jas weer aan, want het is koud geworden door de koude wind.

Als we verder gaan passeren we een standbeeld van Jacob Glas. Deze man heeft 170 drenkelingen aan wal gebracht en is in 1904 gestorven.

We passeren de vuurtoren Jan van Speijk. Jan heeft zijn schip met munitie opgeblazen in 1830. Dit was tijdens de oorlog met België.

Aan het eind van de boulevard moeten we over het strand verder. We hebben hier een harde wind in de rug. Dat is nu in ons voordeel. Het zand op het strand is goed beloopbaar.

Na ca. 3 km verlaten we het strand bij paal 34.750 en gaan verder door de duinen. Hier is gelukkig de wind veel minder.

Het gaat richting Bergen aan Zee. We komen niet in het dorp. We lopen voor het dorp langs.

In een bushalte eten en drinken we wat en ik schudt het duinzand uit mijn schoenen en sokken.

In de duinen is het steeds een beetje klimmen en dalen.

Er groeien in de duinen veel heideplanten. De herfstkleuren bevallen me wel. Ik geniet ervan. Alleen de bladeren op de paden zijn een beetje verraderlijk. Ze bedekken de uitstekende boomwortels. Dat is een beetje gevaarlijk.

Er groeien hier veel paddestoelen. Veel verschillende soorten en kleuren. Het is een fraai gezicht.

Ook ontmoeten we een aantal Hooglanders. Ze trekken zich niets van ons aan en blijven gewoon op het pad grazen, zonder op te kijken.

Het is hier weer lekker warm. Ik trek mijn jas weer uit.
We halen een paar dames in. Zij zijn vandaag begonnen met het Vogelpad.
Om 16.00 uur zijn we ca. 4 km van Schoorl verwijderd. Het is nog steeds een interessant natuurgebied met veel heideplanten.
Daarna wordt het weer bos. Het pad heet de Groeneveldlaan.

De markeringen zijn hier gewijzigd. Het zijn schuin gezaagde paaltjes. Op de schuine kop is een plaatje aangebracht met daarop een paddestoel. Het paddestoeltje is rood en het steeltje is wit. Ze zijn klein. Je moet nu opletten.

Om ca. 17.00 uur arriveren we aan de rand van Schoorl. We vragen naar de Slotlaan. Deze straat is snel gevonden.
We worden ontvangen door Mevrouw Kunst. We slapen in een mooi tuinhuisje. Het ziet er perfect uit. Er hangen enkele schilderstukken aan de wand van haar man.
Ze biedt ons koffie aan met appeltaart.

Even later komt haar man thuis. Het zijn heel gezellige, vriendelijke mensen.
Na het douchen gaan we eten in het dorp. Op advies van mevrouw gaan we ook naar de
Duinhelling kijken. Het is een steile duinhelling in het dorp.
Om ca. 20.00 uur zijn we weer terug in de B&B.
Ik ga schrijven. Jan gaat lezen. Om 21.15 uur ben ik klaar en ga om 21.30 uur naar bed.
Het was toch een vermoeiende dag.

=====

Dinsdag 21 oktober 2008. Schoorl – 't Zand: 29 km.

Als we opstaan zien we, dat het vannacht veel geregend heeft en het regent nog steeds. Mevrouw Kunst brengt om 8.00 uur het ontbijt. Het ziet er goed uit. Er is zelfs een schaaltje aardbeien bij.

We ontbijten en maken ook een lunchpakket voor vanmiddag.

Als we klaar zijn, nemen we afscheid van deze aardige mensen.

Het is 8.45 uur, als we vertrekken. Het regent nog steeds.

We lopen terug naar de route en komen bij het Bezinningscentrum Heel en Al. We pakken hier de route weer op. Hier staan ook weer markeringen.

Na enige tijd zien we geen markeringen meer. We proberen de route te volgen aan de hand van het boek. Plots zien we weer de Klimduin van Schoorl. Nu weten we, dat we echt niet goed lopen.

Op het kaartje uit het boek zien we het Bezoekerscentrum Zandspoor van Staatsbosbeheer.

We vragen aan een trimmer naar dit Bezoekerscentrum. We zijn er kort bij. We denken nu de route wel te weten.

Na het Bezoekerscentrum zijn de markeringen erg minimaal. Het zijn nog steeds de rood-witte kleine paddenstoeltjes.

We gaan door bosgebied. We moeten een lange, steile trap op. Als we boven zijn, hebben we een mooi uitzicht over de omgeving.

Het is intussen droog geworden. Het heeft maar 1 uur geregend. Dus het valt mee. Mevrouw Kunst zei, dat het, volgens de voorspelling, in de loop van de voormiddag droog zou worden. In de namiddag zou het nog zonnig worden.

We lopen door de bossen verder. Aan het eind van het bos ligt Groet. Het is een klein dorpje.

Aan het eind van het dorp passeren we enkele restaurants. Deze zijn allemaal gesloten op dinsdag. Hoe is het mogelijk, dat alles gesloten is.

We gaan verder langs een vaart. Langs de vaart ligt de Hondsbossche Dijk. Deze dijk is aangelegd als extra verdediging, indien de Hondsbossche Zeewering bij storm zou bezwijken.

Het is een rechte weg van minimaal 2 km lengte. Aan het eind gaan we over een brug en lopen over een asfaltweg richting kust. Even later gaan we weer over een dijk verder.

Het waait hier erg hard.

Links van de weg is een natuurgebied en rechts is het poldergebied met veel weiland. Er lopen veel schapen en koeien.

Uiteindelijk moeten we via een trap de Hondsbossche zeewering op. Als we boven zijn regent het verschrikkelijk hard.

De golven hebben grote schuimkoppen. Het water gaat flink tekeer. Het schuim waait zelfs over de dijk. Aan alle voorzieningen is te zien, dat het hier flink kan spoken. De dijk is flink verstevigd. Het talud aan de zeezijde is bestraat met betonblokken. Beneden is een dienstweg, die geasfalteerd is. Ter plaatse van de vloedlijn is de bodem ook geasfalteerd. Men is hier heel wat gewend.

Even verder is op de kruin van de dijk ook nog een damwandscherm aangebracht. De damwand steekt ca. 1 meter boven de kruin van de dijk. Als ik achter de damwand loop, waai ik bijna van de dijk.

Even verder moeten we via een trap naar beneden. We zijn nu in Petten.

We moeten weer even zoeken naar de route. We zien geen aanwijzingen. We lopen in noordelijke richting.

We vragen aan een vrouw naar de route. Referentiepunten zijn een camping en een manege.

De markeringen vinden we weer. We gaan via een schelpenpad door de duinen verder.

We passeren ECN, Energie Centrum Nederland. Hier wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden om energie op te wekken. Er staan onder andere verschillende typen windmolens opgesteld.

Achter een duin eten we wat. We kunnen uit de wind zitten.

Als we weer uit het duingebied lopen, gaan we over een asfaltweg verder en komen bij het plaatsje Sint Maartenszee.

We moeten weer over asfalt verder. Aan de linkerzijde van de weg, in de duinen, ligt de camping Lepelaar, die wel 1 km lang is.

Na de camping gaan we links af een trap op en gaan door het duingebied verder. Daarna lopen we verder over een dijk richting Callandssoog. Hier kunnen we koffie drinken.

Het is nu ca. 15.00 uur. Callandsoog heeft veel café's en restaurants. Het zal hier in de zomer erg toeristisch zijn.

Buiten het dorp komen we op de splitsing van de route. Het is de splitsing naar Den Helder of naar de afsluitdijk. Wij willen naar de afsluitdijk.

Het pad, dat wij nemen heet het Polderpad. We gaan over een asfaltweg verder.

Na ca. 3 km arriveren we in 't Zand. We gaan via een brug over het Noord Hollandskanaal het dorp in.

Na de brug is het nog ca. 200 m naar de familie Buter. We zijn er om 16.15 uur. Het zijn eenvoudige, aardige, oudere mensen. We krijgen bij aankomst koffie aangeboden.

Na het douchen gaan we naar het dorp en gaan we eten bij een Chinees.

Om ca.19.00 uur zijn we terug. Jan gaat rusten. Hij is moe !!! Ik ga schrijven. Om 20.00 uur is mijn dagboek gereed.

Om 20.30 uur komt mevrouw vragen of we een borrel willen. Dat willen we wel. Jan Aartsen is meteen wakker. Haar man komt ook net thuis. Hij is naar een avondwake geweest van een vrouw van 45 jaar. De kerk zat overvol.

Het echtpaar kan lekker vertellen. Ze praten steeds over hun zoon. Hij is getrouwd met een Thaise vrouw en heeft enkele Thaise restaurants in Amsterdam. Ze hebben ook een Hollands restaurant in Thailand. Het echtpaar is hierdoor al een paar keer in Thailand geweest.

We drinken 2 borrels en gaan om 22.00 uur naar bed.

=====

Woensdag 22 oktober 2008. 't Zand – den Oever: 36 km.

We staan vroeg op, want we willen om 7.30 uur ontbijten, zodat we om 8.00 uur kunnen vertrekken. Het is een majestueus ontbijt. Veel teveel eigenlijk. We krijgen ook een royaal lunchpakket mee.

Voor 8.00 uur vertrekken we. Het is nog donker, maar we kennen de weg naar de route. We lopen terug naar het Noord-Hollandskanaal en volgen deze een paar kilometer.

Voor een aantal windmolens gaan we rechtsaf en gaan over de Zijperdijk verder. We lopen lange tijd over deze dijk.

Net voor Oudesluis verlaten we deze dijk. Na Oudesluis gaan we over een dijk langs de Boezem van de Zijpe. Dit duurt ca. 4 km.

Aan de overkant van het water zien we Anna-Paulowna liggen.

Bij de brug naar Anna-Paulowna

gaan wij de andere kant op via een asfaltweg. Even verder gaan we de veerweg op. Dit is een asfaltweg van ca. 4 km met enkele boerderijen met mooie namen, zoals de Waard, de Mariahoeve, de Jantjeshoeve (dit moest ik van Jan B. opschrijven en fotograferen) en Ruimzicht.

De zon schijnt volop. Het is niet warm, maar de zon maakt het wel aangenaam. Het is ca. 10 graden.

Aan het eind van deze rechte weg komen we bij het Amstelmeer. We lopen om dit meer heen over de Amstelmeerdijk. De afstand is ca. 8 km.

Er zijn hier veel watervogels. Grote groepen eenden en zwanen vertoeven hier en op de dijk lopen veel schapen.

Er waait hier een frisse wind als we over de dijk lopen.

Het gras op de dijk is erg kort door het grazen van de schapen. Dat is wel prettig lopen. Als we in de buurt komen van een groep ganzen, die op de dijk zitten, vliegen ze op als een wave in een voetbalstadion. De schapen rennen ook van de dijk af, als wij er aan komen.

Om ca. 12.15 uur arriveren we in de Haukes. Hier is een café, dat open is. Hier gaan we koffie drinken. We hebben nu ca. 24 km afgelegd. Het is vlot gegaan. Dat komt, omdat we geen problemen hebben gehad met de route. Als je moet zoeken of vragen kost dit veel extra tijd.

Om 12.45 uur gaan we verder.

We gaan verder via een dijk langs het Wieringenkanaal.

Overal is het hier landbouwgrond en weiland.

Na de dijk gaan we over asfaltwegen naar Hippolytushoef. Het is een dorp met een paar duizend inwoners. We gaan via een tunneltje onder de weg het dorp in.

We lopen het hele dorp door en passeren de kerk. Om het kerkplein staan veel huisjes met gefiguurzaagde boeiboorden.

Daarna gaan we verder en lopen het dorp uit. Bij een kerkhof buiten het dorp gaan we linksaf. Deze weg heet de Noorderburenweg. Daarna weer rechtsaf.

Soms hebben de straten hier wel bijzondere namen. Dan ontmoeten we 2 mannen. Ze vragen waar we heen gaan. We vertellen het een en ander, waaronder dat we in Pieterburen gestart zijn en dat we Nederland rond lopen. Ze vinden het wel leuk.

Via de Batumweg komen we in het gehucht Stroe. Het is niet meer dan een lange straat met mooi gerestaureerde boerderijtjes en woningen. Bijna alle huizen hebben hier rieten daken.

Het is te zien, dat het de mensen hier goed gaat. De boerderijen hebben een laag woongedeelte met haaks hierop een hoge schuur met rieten daken.

Na de lange straat komen we op de Bierveldseweg. Weer bij een kerkhof gaan we linksaf. We komen in het gehucht Vatrof. We moeten in het dorp weer linksaf. We gaan nu aan de zeezijde van een dijk lopen. De zee is de Waddenzee. In de verte zien we Den Helder liggen.

We lopen over een asfaltweg tussen de zee en het talud van de dijk. We zien zeilboten en vissersschepen op het water. Het is hier heerlijk rustig. Er zijn wel veel watervogels.

Na enige tijd moeten we via een trap de dijk over. We lopen den Oever binnen.

We lopen een stukje verkeerd. We vragen naar pension "de Waddenzee" in de Voorstraat. We arriveren hier om 15.15 uur. Het pension is gesloten, maar naast de deur hangt een briefje met een telefoonnummer.

We gaan eerst maar koffie drinken.

Als we terug komen is de deur nog steeds gesloten. Ik bel het telefoonnummer. De man vertelt, dat de achterdeur open is en zegt, dat kamer 6 voor ons is.

Het zijn nette kamers.

Na het douchen gaan we de route voor morgen bekijken naar de afsluitdijk. De afsluitdijk is maar ca. 50 meter verwijderd van het pension. We lopen een stukje de afsluitdijk op. Het is helemaal duidelijk.

Daarna gaan we in een cafetaria wat eten. Dan gaan we terug naar het pension. Ik ga schrijven en Jan gaat lezen in een roddelblad. Hij leest mijn horoscoop voor de komende weken. Het ziet er veel belovend uit voor mij.

De vrouw van het pension komt langs om af te rekenen. Daarna is ze weer snel weg. Het gaat er een beetje onpersoonlijk aan toe.

Om 20.00 uur ben ik klaar met schrijven. Om 20.45 uur begint op TV de wedstrijd PSV – Olympic Marseille. Deze wedstrijd willen we zien. Ik zie er niet veel van. Ik luister naar de radio en val bijna meteen in slaap. Aan het eind van de wedstrijd word ik wakker en hoor, dat PSV met 2-0 heeft gewonnen.

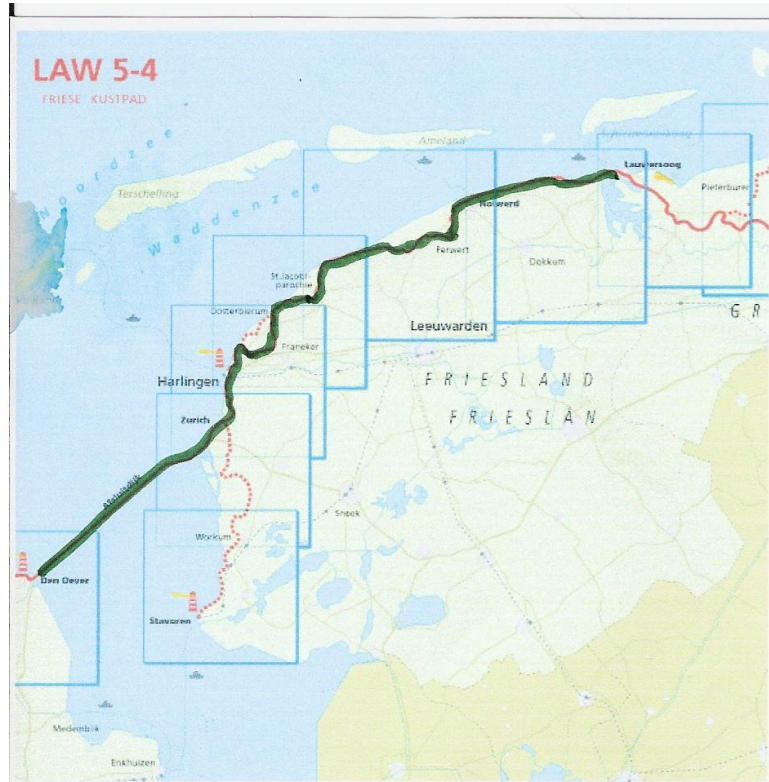
Ik slaap maar verder.

=====

Donderdag 23 oktober 2008. Den Oever – Kimsward: 42 km.

*Bij het begin van de afsluitdijk in den Oever eindigt het Hollands Kustpad LAW 5-2/5-3.
De afsluitdijk behoort tot geen pad.*

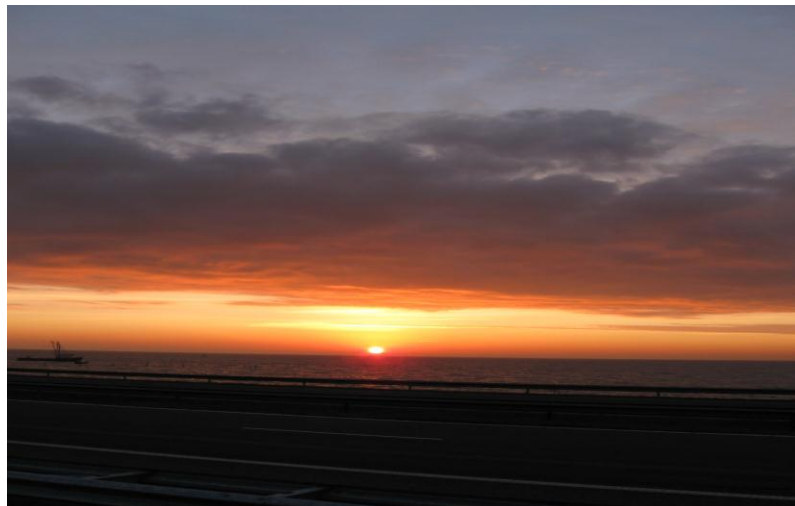
Na de afsluitdijk begint het Friese Kustpad LAW 5-4.

Om 7.30 uur staan we op. We ontbijten, maken een lunchpakket en vertrekken voor 8.00 uur.

We lopen over een dijk naar de afsluitdijk. Bij de afsluitdijk moeten we meteen wachten, omdat de brug open gaat voor vissersschepen. Na 10 minuten kunnen we verder.

Het is niet donker meer. De zon komt op boven het water van het IJsselmeer. Het is een mooi gezicht.

We lopen over het fietspad. Er zijn geen fietsers te zien. Er is wel veel autoverkeer. We lopen aan de binnenzijde van de zeedijk en hebben de wind van achter. Dat is prettig, want de wind is koud.

Ik zet mijn pet op en trek mijn capuchon over mijn hoofd.

Het is vandaag een lange tocht van meer dan 40 km. De afsluitdijk is ca. 35 km lang. Het is een kaarsrechte weg met steeds hetzelfde uitzicht. Links de zeedijk en rechts het IJsselmeer.

Na ca. 5 km is aan de zijde van het IJsselmeer

een wegrestaurant. Eerst passeren we een standbeeld van Ir. Lely. Hij is de ontwerper van de afsluitdijk. In 1932 is de dijk gesloten en is de naam Zuiderzee veranderd in IJsselmeer.

We drinken koffie in het restaurant. Daarna gaan we verder over het gasfalteerde fietspad met steeds hetzelfde uitzicht.

Al snel vinden we het erg eentonig worden, steeds hetzelfde.

We weten, dat over 35 km ongeveer 6 à 7 uur zullen lopen.

Soms claxonneert een automobilist. Wij weten niet wat ze bedoelen. Vinden ze ons gek of willen ze ons een hart onder de riem steken.

Er passeren ons een paar wielrenners en we komen een rolschaatser tegen. Dit is het resultaat na 10 km lopen.

Om 11.30 uur hebben we ca. 15 km afgelegd. Aan de overzijde van de weg is een benzinstation. We willen daar koffie gaan drinken.

Zodra we het viaduct over zijn, zien we dat het nog zeker 500 meter lopen is naar het benzinestation. Dat is teveel. Als we daar heen gaan en dan weer terug, dan hebben we zeker 2 km extra gelopen. Dat doen we niet. We eten en drinken wat aan een picknick tafel. Het is hier verschrikkelijk koud. Steeds is er de koude wind.

Daarna gaan we weer terug naar

het fietspad en gaan weer verder.

We weten, dat we tot ca. 15.00 uur moeten lopen eer we aan het eind van de afsluitdijk zijn.

Om ca.12.30 uur hebben we ca.20 km afgelegd. Langs de weg staan steeds kilometerpaaltjes. Hierop kunnen we zien hoeveel kilometers zijn afgelegd.

In de verte kunnen we windmolens zien op het vasteland van Friesland. Ook kunnen we de sluzen zien.

Wat is het een saaie dag. Steeds hetzelfde. Zo nu en dan gaan we even tegen de dijk zitten om de verveling wat te breken.

Bij de sluis moeten we over de dijk en gaan aan de zeezijde lopen richting Zürich. Dat is de enige afwisseling.

Om ca. 15.00 uur zijn we in Zürich. Dit is het eind van deze saaie tocht. Het was nog erger dan ik vooraf dacht. En dan ook nog alleen over asfalt.

In Zürich zijn geen winkels. We zien wel een restaurant. Hier gaan we wat eten. We nemen soep. Daarna neemt Jan een uitsmijter en ik neem een salade met brood. Het smaakt, want we hebben een erge honger. In Kimswerd is geen winkel, noch een restaurant. Dus dit is de laatste mogelijkheid.

Om 16.00 uur verlaten we Zürich. We moeten enkele kilometers lopen om op de LAW 5-4 te komen. Dit pad loopt tot Lauwersoog. In den Oever hebben we het LAW 5-3 beëindigd. De afsluitdijk behoort nergens bij. Alleen voor ons. We lopen door een poldergebied met hier en daar een Friese boerderij. Er staan hier veel windmolens.

We gaan richting Kimswerd. In de verte zien we Kimswerd liggen. Het polderlandschap is vlak. Er staan hier praktisch nergens bomen. Voor Kimswerd verlaten we de route naar ons overnachtingadres in Kimswerd.

Om ca. 17.30 uur arriveren we in Kimsverd. We komen vrij gemakkelijk bij het gereserveerde pension Bollen en van Hijst. Het is een vrij groot pension met veel kamers. We krijgen een goede kamer. Na het douchen eten we het restant van ons brood. Er zijn in dit pension ook een aantal Polen. Ik ga mijn dagboek schrijven. Om ca. 20.00 uur ben ik hier mee klaar. Dan gaan we naar het voetbal kijken. Er is een Europacupwedstrijd tussen Heerenveen en AC Milan. Uitslag 0-3. Om ca. 22.30 uur gaan we slapen.

=====

Vrijdag 24 oktober 2008. Kimswerd – Sexbierum: 15 km.

Vanmorgen waren de Polen al vroeg aan het spoken. Ze waren al voor 6.00 uur op en waren al volop in gesprek met elkaar. We waren ook klaar wakker.

Het ontbijt is goed. We vertrekken om 7.45 uur.

Het regent flink, als we buiten komen.

We besluiten over de weg te lopen, omdat het de hele nacht heeft geregend en de paden wel modderig en het gras nat zal zijn. Het is nog behoorlijk donker.

We lopen 1 km, alvorens we op de route terug zijn.

Net buiten Kimswerd nemen we de Harlingenweg richting Harlingen. We kunnen over het fietspad lopen. Het waait flink, waardoor mijn broek flink nat wordt. Het is ca. 6 km naar Harlingen.

Het is een rechte weg naar Harlingen met redelijk veel verkeer. Het blijft steeds regenen.

Om ca. 9.00 uur arriveren we in Harlingen. We passeren het station en een ziekenhuis.

We lopen door het stadje. We passeren de kerk, lopen langs de haven en zien enkele mooie gebouwen. Het is een leuk stadje.

Jan Schuil, Kaatser van de eeuw.
1924-200

Als we Harlingen uit lopen, gaan we over het van Haringsmakanaal. We zien de veerboot naar Terschelling liggen. Er is in de buurt van de haven een groot industriegebied. Het is nu nog ca. 6 km naar Sexbierum. We lopen weer over het asfalt en komen langs het dorp Pietersbierum. Het blijft regenen.

Om ca. 10.30 uur arriveren we in Sexbierum. We kunnen bijna meteen in de bus stappen naar Harlingen.

In Harlingen nemen we de tijd om wat te eten en koffie te drinken.

Om ca. 11.30 uur kunnen we met de trein vertrekken. We moeten in Utrecht en den Bosch nog overstappen. We doden de tijd met wat lezen.

Jan stapt in Tilburg uit om de trein te nemen naar Rijen. Ik rijd naar Breda en stap over in de trein naar Etten-Leur.

Om ca. 15.00 uur arriveer ik in Etten-Leur. Corrie haalt mij op, zodat ik om 15.30 uur thuis aan de koffie zit.

=====

Voorwoord.

Dit wordt de laatste week van het Europees Kustpad. Het vervolg van LAW 5-4 en 5-5. We zullen nu aanvangen in Harlingen. Ca. 6 km. terug ten opzichte van het einde van oktober 2008. Wij doen dit omdat de trein stopt in Harlingen. We zouden dan met de bus naar Sexbierum moeten rijden. Wij gaan dus wandelend.

Deze week beëindigen we LAW 5-4, het Friese Kustpad. Bij Lauwersoog begint LAW 5-5, het Wad- en Wierenpad.

Onze tocht zal eindigen in Pieterburen. Hier ben ik in 2004 begonnen met het Pieterpad en eindig hier nu met een Ruta de la holandã. Totaal ca. 1430 km.

=====

Maandag 10 maart 2009. Harlingen – St. Jacobiparochie: 20 km.

Het is vandaag erg vroeg opstaan voor een gepensioneerde.

Om 5.30 uur loopt de wekker af.

Ik stop nog een das en handschoenen in mijn rugtas. De weersverwachtingen zijn niet best. Het wordt guur weer, veel wind en regen. Dus deze kledingstukken kunnen nog goed van pas komen.

De trein in Etten-Leur vertrekt om 6.30 uur.

Corrie brengt me naar het station. We zijn redelijk vroeg.

De trein arriveert op tijd, afscheid nemen en ik ben weg.

In Gilze-Rijen stapt ook Jan Brok in.

Na overstappen in den Bosch, Utrecht en Leeuwarden arriveren we om ca. 11.00 uur in Harlingen.

Het waait hier flink. Het is koud en het regent een beetje.

We gaan meteen op pad.

In oktober hebben we hier ook gelopen.

Toen waren we op weg naar Sexbierum.

We lopen door Harlingen en drinken in een café koffie, want dat zal voorlopig niet meer kunnen.

Als we buiten Harlingen komen, regent het niet meer, maar het waait hard en het is koud. Ik ben blij met mijn pet en das. Ik trek ook mijn capuchon over mijn hoofd.

We komen uit bij de dijk aan de Waddenzee. Op de dijk hebben we nog meer wind.

Gelukkig hebben we de wind in de rug. Dat scheelt veel met de kou.

Het is eigenlijk hier maar saai. Links de Waddenzee, rechts akkers, in de verte enkele windmolens en enkele dorpen.

We verkiezen de kortere, alternatieve route. Deze loopt steeds langs de dijk. Op enige afstand liggen de dorpen Wijnaldum, Pietersbierum, Sexbierum en Oostbierum.

Omdat we de alternatieve route nemen, komen we niet in deze plaatsen.

Om ca. 13.00 uur gaan we tegen de dijk zitten en eten we ons brood. We voelen ons weer zwerver.

Het blijft droog, maar wel erg koud.

We passeren de uitwateringsluis

Roptazijl.

We blijven langs de dijk en op de asfaltweg lopen.

Na ca. 15 km, bij de boerderij Koehool, lopen we van de dijk weg en lopen over een onlangs geasfalteerd fietspad.

We passeren een standbeeld van een dijkwerker. Even later staat bij een huis een telefooncel met een beeldje van een negertje erin.

Even verder staan jonge fruitbomen. Op een van de bomen is een plaatje bevestigd met de tekst "St. Jacobsappel". Grappig!!

We passeren ook het Jacobspad, dat loopt van St. Jacobiparochie naar Kampen. St. Jacobiparochie is ook een startplaats voor de pelgrimstocht naar Santiago de Compostela.

Om 15.30 uur arriveren we in St. Jacobiparochie. Voor in het dorp is een B&B, "de Jacobshoeve". Het blijkt onze gereserveerde overnachtingplaats te zijn.

Als we binnen zijn, krijgen we koffie aangeboden.

Na het douchen gaan we nog even de kerk bezichtigen. Dit gebouw is niet meer in gebruik als kerk, maar als gemeenschapshuis.

We lopen nog een rondje door het dorp. We ontmoeten nog een ouder echtpaar. Ze komen uit Rotterdam en wonen hier al 35 jaar. Ze hebben het hier erg goed naar de zin, maar weigeren de Friese taal te leren spreken.

Tegenover de kerk staat een monument, dat dient als aanvang van de route naar Santiago. Daarna gaan we wat eten. We komen terecht bij een cafetaria.

Om 18.30 uur zijn we terug in onze B&B.

Ik ga mijn dagboek schrijven. Om 19.30 uur ben ik hiermee klaar.

We kijken nog even TV en gaan om 21.30 uur naar bed.

Het wordt morgen een dag van meer dan 40 km. Ik heb bij de berekening een vergissing gemaakt. Het is nu eigenlijk ca. 45 km, maar we kunnen wel wat afsnijden, waardoor het ca. 40 km wordt.

De weersvoorspellingen zijn niet best. Waarschijnlijk valt er veel regen.

Dus we gaan op tijd naar bed.

Om 22.30 uur gaat mijn telefoon. Ik schrik wakker. Corrie meldt, dat thuis alles goed is.

=====

Dinsdag 10 maart 2009. St. Jacobiparochie – Dokkum: 40 km.

Om 7.00 uur loopt de wekker af.

Vóór 8.00 uur zitten we beneden. De tafel is nog niet gedekt.

Mevrouw Wijbenga vertelt het een en ander over de gasten, die ze al ontvangen heeft in haar B&B. Ze komen uit de gehele wereld.

Het ontbijt is goed. We vertrekken om 8.30 uur.

Het ziet er grauw uit en het regent een beetje.

De voorspellingen zijn niet best.

We lopen terug naar de route.

Eerst lopen we een tijdje over een schelpenpad. Daarna komen we op asfalt en gaat de route naar de buitendijk, die we weer volgen.

Na ca. 1 uur lopen komen we bij een gemaal "de Zwarte Zwaan". Hier staat weer een standbeeld van de "slikwerker".

In 1965 waren er plannen ontwikkeld om Ameland te verbinden met het vasteland. Er kwamen veel protestacties. Mede hierdoor werd de Waddenvereniging opgericht. Door de protestacties zijn de plannen gecancelld.

Vanaf de Zwarte Zwaan lopen we weer ca.10 km langs de buitendijk. Aan de andere zijde van de weg is alleen bouwland. Er is bijna geen verkeer.

Het is tamelijk saai. 10 Km steeds hetzelfde uitzicht. Links de dijk, rechts alleen akkers, waar nog niets groeit.

Het regent nog steeds. Soms is het even droog. Dan kunnen onze kleren weer even drogen.

Dan lopen we via een dijk richting Marrum.

Vōr Marrum moeten we links af een grasdijk op. Naast dit pad zijn op enige afstand een aantal windmolens geplaatst. Hierdoor is het pad een grote modderpoel geworden. We besluiten naar het dorp te lopen en dan langs een hoofdweg verder te gaan.

In Marrum kunnen we koffie drinken. Dat is mooi meegenomen.

We hebben nu ca. 20 km afgelegd.

Om ca. 12.00 uur gaan we verder.

We gaan naar de grote weg en lopen naar Ferwerd. Het regent en het blijft regenen.

Na Ferwerd blijven we op de hoofdweg, in afwijking van het routeboek, en gaan richting Blije. Dit zijn steeds namen van dorpen, waar ik nooit eerder van heb gehoord.

We vervolgen de weg naar Holwerd.

Door deze route te volgen, snijden we ca. 5 km af.

Na Holwerd vervolgen we de route weer volgens het routeboek.

De paden zijn door het landbouwverkeer zeer slecht. De paden zijn overgroeid door gras en zijn zeer ongelijk.

Naast het pad liggen alleen weilanden.

Waaxens gaan we aan een picknicktafel zitten en eten een appel. Het regent nog steeds.

We gaan verder. We snijden nog een stukje af.

We arriveren om 16.00 uur in Dokkum.

Na een paar keren vragen arriveren we bij onze B&B om ca. 17.00 uur.

We hebben 40 km afgelegd vandaag, ondanks de afsnijdingen.

Als we binnen zijn, krijgen meteen koffie van mevrouw van de Gang.

Na het douchen, gaan we om ca. 18.30 uur eten in een Chinees restaurant.

Daarna halen we nog wat boodschappen.

Om 20.00 uur zijn we binnen. Ik ga mijn dagboek schrijven. Om 21.00 uur ben ik klaar.

Daarna gaan we naar bed.

Ine belt nog om 22.30 uur. Wakkkerrrrr!!

=====

Woensdag 11 maart 2009. Dokkum – Anjum: 20 km.

We staan om 7.30 uur op. We hoeven niet vroeg weg, want het is vandaag maar 20 km naar Anjum.

Doordat in die omgeving de B&B niet dik bezaait zijn, komen we uit bij Anjum.

Na het ontbijt en het afscheid van mevrouw van de Gang vertrekken we om 8.45 uur.

Het is zonnig weer. Het is wel fris, maar het is droog. Beter dan gisteren.

We lopen naar het centrum van Dokkum. Bij de St. Bonifatiuskerk nemen we weer de route.

St. Bonifatius is in het jaar 754 vermoord in Dokkum. Hierom is Dokkum het meest bekend geworden.

We lopen langs de grachten. Hier is tijdens de Elfstedentocht een stempelpost. De schaatsers komen hier aan na 45 km schaatsen over vaarten en kaal landschap. Zij hebben het

meestal erg koud.

Op de markt staat een monument van St. Bonifatius. Hij is vermoord en ligt op de grond. De moordenaars staan er omheen.

We passeren de Waag, dat nu een restaurant is.

We verlaten Dokkum en lopen over een fietspad langs het Dokkumer Grootdiep. Dit duurt ca. 10 km. Het is lang, maar het weer is goed, zonnig, maar wel erg veel wind.

Onderweg eten we aan een picknicktafel een broodje.

We passeren een verlaten steenfabriek. Het lijkt wel of men hier 20 jaar geleden van de ene op de andere dag het complex heeft verlaten. Er staan allerlei machines en auto's weg te rotten.

Bij de Stienfeksterbrêge (Steenfabriekbrug) verlaten we de route en gaan naar het dorpje Ee om koffie te drinken. Het is ca. 1,5 km van de route af.

Daarna gaan we terug naar de route en lopen verder langs het Dokkumer Grootdiep.

Als we langs het gehucht Dokkumer Nieuwe Zijlen komen passeren we een restaurant, dat gesloten is. We gaan op het terras in de zon zitten en eten wat.

We hebben hier een uitzicht over de sluisen en een aantal schepen. Toen deze sluisen gebouwd waren, konden geen grote schepen meer naar Dokkum varen.

Hier verlaten we het Dokkumer Grootdiep en we lopen richting Anjum.

We lopen over een verhard fietspad tussen de weilanden. In de verte zien we het Dokkumer Diep. Deze rivier loopt naar Lauwersoog. Er varen enkele schepen.

In de weilanden loopt nu geen vee. Wel zien we op enige afstand een 50tal paarden lopen. We zien regelmatig natuurliefhebbers, die met kijkers en foto's in de weer zijn.

We arriveren in Enzumazijl en komen bij het Bongerdiepengemaal. Het is een gehucht met enkele huizen.

Na Enzumazijl verlaten we de route en lopen richting Anjum.

Anjum is een redelijk groot gehucht voor deze omgeving. De meeste dorpen zijn gehuchten zonder enige voorzieningen.

Onze slaapplek hebben we snel gevonden. Ons onderkomen is een tuinhuisje van de familie Bouma. Het bed is een bedstee. Heel romantisch voor ons tweetjes. De kachel is een elektrische sierhaard. De douche en toilet zijn aan de achterkant van het huisje. Je moet buitenom naar de douche en toilet. Het is niet

allemaal weelde

Jan gaat eerst douchen. Hij is zo terug. Het warme water is na 2 minuten al op. Dan moet het boilertje weer minimaal 30 minuten opwarmen. Ik sla het douchen vandaag over.

Om ca. 16.00 uur zijn we geïnstalleerd. Ik ga meteen mijn dagboek schrijven.

Om 16.30 uur gaan we boodschappen doen. Er is maar een eetgelegenheid. Dat is een cafetaria.

Ik neem frites met een schnitzel. Deze is gebakken in frietvet en is erg vet.

Als we klaar zijn blijven we zitten en lezen uitgebreid de kranten.

Om 18.00 uur vertrekken we.

Ik ga verder met schrijven.

Daarna ga ik wat lezen en we luisteren naar de radio.

De kachel krijgen we niet warm. Dus we gaan om 21.30 uur naar bed, want het is niet warm in de blokhut.

We duiken de bedstee in. We gaan dwars in bed liggen, zodat we ieder veel ruimte hebben en niet te dicht bij elkaar hoeven te liggen.

Het loopt allemaal goed af.

=====

Donderdag 12 maart 2009. Anjum – Leens: 32 km.

Om 7.00 uur staan we op. Om 7.30 uur wordt het ontbijt gebracht.

We vertrekken om 8.00 uur en het regent weer.

Vanuit Anjum lopen we naar de route bij het Barthûske. Dat is ca 2 km lopen.

Daarna moeten we een dijk op en lopen over een graspad.

Al snel zien we geen aanwijzingen meer en lopen we op gevoel. Het gevolg is, dat we weer vlak bij het Barthûske komen. We hebben nu al ruim 30 minuten gelopen, nadat we dit Hûske gepasseerd zijn. Dus dat is pech.

We gaan nu naast de weg over het fietspad de goede richting op en komen bij de buitendijk van de Waddenzee.

We lopen langs de vloedlijn richting Lauwersoog.

Boven het water is het mistig en we kunnen niet ver over het water kijken.

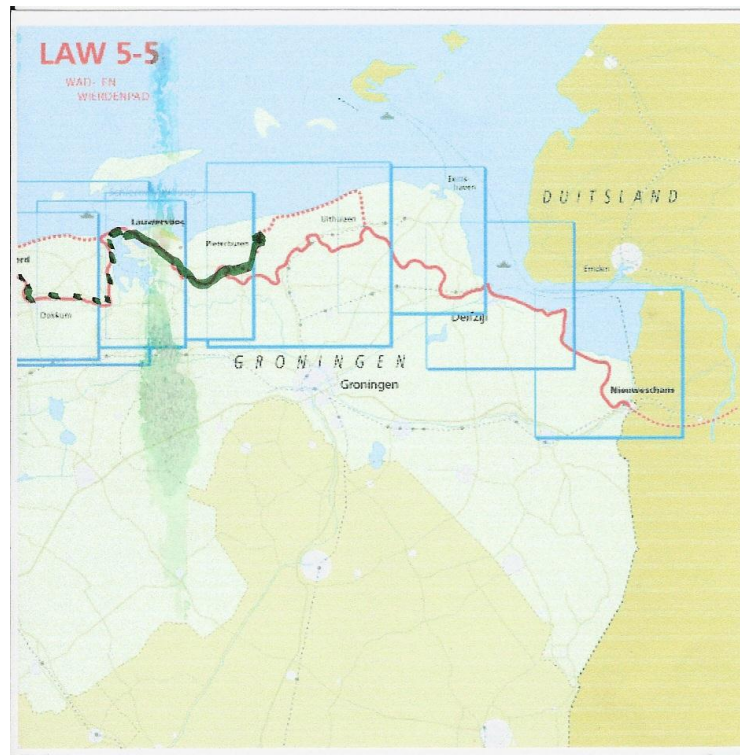
We zien een boot van de kustwacht en de pont, die naar Schiermonnikoog vaart.

Om ca. 9.45 uur arriveren we bij de sluisen van Lauwersoog. De sluisen zorgen voor de afwatering van de polders van Groningen en Friesland. Achter de sluisen ligt een haven met veel jachten. Maar gebeurt er ook overslag en er liggen ook vissersboten.

De vissersboten vissen voornamelijk op garnalen en kokkels. Lauwersoog is toonaangevend voor de vis- en garnalenafslag.

Hier eindigt het Friese Kustpad en begint het Wad- en Wierenpad LAW 5-5. Dit pad zullen we gedeeltelijk lopen tot Pieterburen. We gaan koffie drinken in een visrestaurant. Het 2^e kopje koffie is gratis. Bovendien trakteert Jan mij op een warme chocolademelk. We gaan weer verder en lopen langs de haven, waar volop geladen en gelost wordt. Als we de weg oversteken lopen we langs de jachthaven. Het regent nog steeds. We zijn behoorlijk nat. Na de jachthaven lopen we langs het Nieuwe Robbengat. We lopen steeds over schelpenpaden. We passeren het restaurant "Het Booze Wijf". Het pad loopt steeds langs het Robbengat.

We passeren een weg en lopen door een natuurgebied langs een vliet.

Het is een mooi natuurgebied. Het wordt gedeeltelijk nog aangelegd met paden en allerlei accessoires, zoals prullenbakken en banken. Er liggen ook op meerdere plaatsen aangelegde stranden.

De bewijzering laat ons weer in de steek. De beschrijving en de kaarten komen niet overeen. We lopen een tijd langs een vliet. Aan de andere kant van de vliet ligt een militair oefenterrein. De vliet eindigt plots, maar op de kaart loopt hij door.

We zien een hoofdweg en gaan langs deze weg verder. Het is de N361.

Het blijft maar regenen. We lopen op het randje van de weg. Desondanks krijgen we regelmatig een extra klets water van de auto's.

Een politieauto komt ons tegemoet en stopt. Ik zeg tegen een agent, dat we naar Vierhuizen willen. Dat is gelukkig niet zo ver. Het is ca. 2 km. Even verder kunnen we over de parallelweg verder.

We arriveren bij een kruising. Hier kunnen we de route uit het boek vervolgen. We hebben wel de nodige extra km gelopen.

Om ca. 13.00 uur arriveren we in Vierhuizen en het regent nog steeds.

We hebben nu ca. 22 km afgelegd.

Na Vierhuizen gaan we over een betonnen fietspad verder tussen de weilanden. Het pad wordt een wandelpad van 30 cm breedte.

Het wordt niet droog, maar het loopt hier prima.

We passeren een ophaalbruggetje over het Hunsingokanaal.

We komen in Niekerk. Het is een gehucht.

Vanaf hier gaan we richting Leens. We lopen tussen de akkers.

Om 15.00 uur arriveren we in Leens.

Ondanks de vele regen is het lopen goed gegaan.

We arriveren bij onze B&B. Het is een cafetaria/bar met kamers. Er is niemand aanwezig.

We lopen wat door en drinken wat in een andere cafetaria. Een café is er niet. We nemen een paar chocomel. Dat smaakt prima met dit weer.

Om 15.30 uur lopen we terug naar de B&B, maar er is nog steeds niemand.

Om 16.00 uur arriveert de eigenaar. We drinken eerst een jonge jenever om een beetje warm te worden.

De eigenaar ziet er en beetje wild uit. Hij heeft een grote haardos, draagt veel kettingen en een paar tattoos. Eigenlijk past hij niet in dit dorpje. Maar het is een vriendelijke, behulpzame man.

De kamers zien er netjes uit en zijn groot. De verwarming zetten we flink open, zodat de natte kleren kunnen drogen. We hebben nu een eigen bed. Dat is beter, want Jan B. laat 's nachts nogal eens een wind. Hij zegt, dat hij dat niet weet. Daar twijfel ik aan.

We eten ook in de cafetaria. Het kan om 17.30 uur.

Ik bestel gebakken aardappeltjes met kip. Het smaakt goed.

Als afscheid van Friesland drinken we nog een Berenburger in Groningen.

Na het eten ga ik schrijven en Jan doet nog wat boodschappen en bekijkt de route van morgen.

Om 20.00 uur ben ik klaar en kijken we naar het nieuws.

Om 21.30 uur gaan we naar bed.

=====

Vrijdag 13 maart 2009. Leens – Pieterburen; 12 km

Het ontbijt staat klaar. Er is niemand. We zouden de hele tent kunnen leegdrinken. Om 8.00 uur vertrekken we.

De zon schijnt volop. Het ziet er goed uit. Het is nu het tegenovergestelde van gisteren. Het wordt een korte wandeling vandaag. Het is maar 12 km om in Pieterburen te komen. Dit is het eindpunt van de "Ruta de la Holanda".

In Pieterburen ben ik 5 jaar geleden begonnen en vandaag eindig ik daar weer. In de tussenperiode heb ik heel veel gewandeld. Dat zal ca. 14.000 km zijn.

We lopen nog een tijdje door het dorp. Het is groter dan ik dacht.

We passeren nog een kerk.

We komen in het buitengebied, Het ziet er vrolijk uit met volop zon. We lopen over fiets- en wandelpaden.

We passeren een Borg. Een Borg was vroeger een woonhuis van een jonker, Groninger Adel. Dat waren vroeger rijke landeigenaren. Door hun welvaart waren ze "adel" geworden. Door het gebrek aan blauw bloed probeerden ze zoveel mogelijk macht te krijgen.

Ze kwamen in de politiek en rechterlijke macht. Ook hadden zij heel veel faciliteiten zoals gratis vis- en jachtrecht en vervoer per schip.

Na 1800 waren hun rechten definitief voorbij. Dit werd bij wet bepaald. Er kwam een democratisch stelsel, waardoor hun rechten werden afgeschaft en hun politieke rol was uitgespeeld.

We gaan nu richting Wehe den Hoorn. Via een omweg komen we weer op de route en lopen aan de buitenrand van het dorp.

De route gaat weer door polderlandschap verder. Het landschap is saai, maar de zon maakt veel goed.

Het is zo warm geworden, dat ik mijn das kan uitdoen.

De route gaat nu richting Pieterburen. In de verte zien we de kerk staan. Het gaat over goede paden tussen de akkers.

In de verte zien we mensen lopen, die het Pieterpad lopen. Deze zullen we niet ontmoeten.

We komen op het punt, waar dit pad ook Pieterpad is. Er staan meerdere bordjes en wegwijzers.

We lopen door en passeren een paar punten, die ik 5 jaar geleden ook gefotografeerd heb.

Om ca. 10.30 uur zijn we aan de rand van Pieterburen. We lopen het dorp in en langs het Zeehondencentrum.

In het centrum komen we bij het restaurant Het Wapen van Hunsingo. Het pand heeft een verbouwing ondergaan en heet nu "Grandcafé bij de burens van Pieter". Geen mooie

naam.

Vóór het pand staat een wegwijzer met daarop aangegeven de afstanden naar meerdere grote steden en pelgrimsoorden.

We gaan het restaurant binnen.
We bestellen koffie met
appelgebak.

Ik vraag of we hier een
oorkonde kunnen krijgen. Dat is
niet mogelijk, wel een stempel.

Na informatie zou de bus Om
11.10 uur vertrekken naar
Winsum.

We maken buiten nog wat
foto's en staan op tijd bij de
bushalte.

Om 11.10 uur komt er geen bus.
Na informatie bij 9292 blijkt,

dat hier pas een bus komt om 12.10 uur.
Dus maar even wat rondwandelen.

Om 12.10 uur komt de bus. Het is een soort Buurtbus.

Om ca. 12.45 uur zijn we in Winsum.

We kunnen snel met de trein naar Groningen.

We kunnen niet over Arnhem, omdat er iets op het spoor is gebeurd. Dus moeten we via Utrecht reizen. Hierdoor moet Jan in Tilburg uitstappen en de volgende trein nemen om in Gilze-Rijen te kunnen uitstappen.

Ik arriveer om 17.00 uur in Etten-leur. Hier staat Corrie mij op te wachten.

Hiermee is deze tocht Het Europees Kustpad weer beëindigd.

=====

Nawoord.

We zijn gestart met het Europees Kustpad op 26 maart 2007 in Sluis en zijn gearriveerd in Pieterburen op 13 maart 2009.

Dit is tevens het einde van de "Ruta de la Holanda", welke ik gestart ben op 15 mei 2004 in Pieterburen naar St. Pietersberg, van Sluis naar Thorn en van Sluis weer naar Pieterburen.

Jan Brok zoekt momenteel uit welke onze volgende tocht zal zijn.

De route heeft zich gekenmerkt door de soms erg slechte markeringen en de verschillen met de routeboekjes.

In april ga ik met Jef Buis starten met het Pelgrimspad, dat loopt van Amsterdam naar Visé in België.

=====

Jan Aartsen

Maart 2009

